

מאז ומעולם היה משפט, המשפט ההיסטורי – נקרא המשפט הפרטי הקלאסי.

**רקע:**

אנו מתייחסים למצבים של שיתוף בנכסים – שיתוף בין כמה שחקנים כלכליים בחברה שיש להם משאבים – איך התייחס המשפט הפרטי הקלאסי לנושא שיתוף באמצע ייצור, שיתוף בנכסים? התשובה היא בשלילה. זה דבר שלילי, שיתוף זה

דבר שלילי!!!!

**א. העברת אחריות**

בישראל. הייתה ועדה בראשות אהרון ברק לחוקק דבר חקיקה יותר מדי טבחים מקדיחים את הקדירה. למה זה רע? כי ההנחה הבסיסית של המשפט הפרטי הקלאסי הייתה שבעלות פרטית בנכסים תביא למיקסום הניצול שבהם. לכן, אם יש אפשרות שבה 10 אנשים יהיו שותפים בנכס אחד או לכל בן אדם יהיה 1/10 באופן אישי – עדיף שלכל בן אדם תהיה 1/10 – למה? בגלל הטרגדיה של המאגר המשותף – אם כמה אנשים שותפים בנכס ציבורי, תמיד יש את המוטיבציה להגיד שהשני יעשה – אני לבד לא משנה, אז למה שאני אעשה? שהוא יעשה - ובגלל שכולם חושבים כך – כלום לא נעשה וכאן נוצרת בעיה.

דוגמא: רכב בקיבוץ שיש לו 10 שותפים – המחיר של הרכב ייפול לגמרי כי ההנחה היא שהרכב יזכה להזנחה טוטאלית כי כל אחד יגיד לעצמו – אם מישהו ילך ויעשה טיפול לאוטו כולם יהנו, אבל מה – האדם הפרטי מנצל את האוטו רק 1/10, אז למה שאני אבזבז את הזמן שלי ואני אהיה זה שיעשה את הטיפול? שהבא אחרי יעשה את הטיפול! וכך הרכב מוזנח.

**לכן, עדיף שכל אחד יהיה לעצמו. כל אחד ינהל את הנכס בעצמו.**

**קושי בתיאום**

סיבה נוספת שהמשפט העדיף בעלות פרטית על פני שיתוף בנכסים היא בגלל הבלאגן של התיאום – מפסידים המון כסף על תיאום. קשה מאוד להוביל. איך אני יכול לתאם כשיש כל כך הרבה שותפים שכולם צריכים להסכים פה אחד? לכן, הכי טוב שנהיה בנפרד.

ההתפתחות של פקודת החברות היא מאנגליה. קיבלנו את זה בירושה מהאנגלים. הפקודה הזו המשיכה לרוץ איתנו עשרות שנים אחרי שהמדינה קמה. מה שעשו לה זה רק תרגמו ולכן הפקודה נקראת היום: פקודת החברות נוסח משולב.

באנגליה ובכל העולם חלו התפתחויות והחוק הישראלי נשאר מפגר, מבוסס על פקודה בריטית שהמקור הוא מהמאה ה-19. בסוף שנות ה-80 התיישבו ועדות לתיקון דיני החברות

בישראל. הייתה ועדה בראשות אהרון ברק לחוקק דבר חקיקה יותר מדי טבחים מקדיחים את הקדירה. למה זה רע? כי השיסוד את כל הפעילות של החברה לאורך חייה מהקמתה לכל אורך משך החיים שלה. וועדה שנייה בראשות השופט העליון זמיר לויין שהיא בדקה איך מפרקים את החברה, איך כונסים אותה אם היא לא יכולה לשלם – איך היא מסיימת את חייה.

2 הועדות התקדמו, ובמצב הפוליטי שנוצר בשנת 2000 נחקק התוצר של הוועדה הראשונה של ברק – כל מה שמתייחס למשך חיי החברה נחקק והפך להיות חוק החברות התשנ"ט 1999 שנכנס לתוקף בשנת 2000. בהתאם נמחקו מהפקודה כל הסעיפים שמתייחסים לחיי החברה. הוועדה השנייה הגישה

דוח ב-1995 אבל הדוח התמסס ועד היום אין דבר חקיקה חדש שמתייחס לפירוק חברות, כינוס נכסים הבראת חברות וכו'...

ולכן מפרקים חברה וכונסים את נכסיה עדיין מכוח הסעיפים של פקודת החברות, הם עדיין לא בוטלו. לכן: יש לנו את חוק החברות ופקודת החברות.

חברות בורסאיות – ההתנהגות שלהם מוסדרת גם על ידי חוק ניירות ערך

למה צריך דיני חברות, למה זה טוב? רוב החיים הכלכליים מתנהלים היום באמצעות חברות. רוב הפעילות שלנו בחיים עשית על ידי חברות. 90% מהמסחר נעשה על ידי חברות. לפני 300 שנה היה רלוונטי דיני חוזים. לא היו קימות חברות. ההיגיון הכלכלי והמשפטי בדיני חברות חשוב להבנה. צריך להבין מה השתנה. איך נראה העולם המשפטי והכלכלי בלי חברות לעומת המצב עם דיני חברות.

**עולם המשפט פרטי הקלאסי**

## עלות ייצור שולית גדלה (בעולם המשפט הפרטי)

### הקלאסי

הגיון כלכלי נוסף לשנאה של המשפט הפרטי הקלאסי לשיתוף זה עלות ייצור שולית גדלה!

שולי – אחרון. כמה עולה לייצר את המוצר האחרון. התופעה שהמשפט הפרטי חי בה זה עלות ייצור שולית הולכת וגדלה משמעותית. קודם הייצור היה מבוסס בעיקר על מיומנות פיזית

אנושית – כוח פיזי. באופן טבעי, ארי שעושים הרבה – עייפים ועובדים פחות וכך מייצרים פחות. ולכן עדיף במקום שכמה אנשים יעבדו על משהו אחד, עדיף שכל אחד יעבוד על מוצר משלו ואז יהיו הרבה מוצרים כך יותר טוב לכולם.

**זו הייתה גישת הכלכלה שאמרה למשפט – שיתוף זה רע!! צריך לברוח משיתוף!!!**

### כלים משפטיים

הכללים המשפטיים להגשים את הגישה הזו: הגישה השלילית לשיתוף בנכסים:

#### 1. פירוק הקניין

פריקות הרכוש. מספיק שאחד מהשותפים יגיד שהוא לא מעוניין יותר בשותפות – ומפרקים את הקניין. אם יש 100 שותפים בקרקע ולאחד נמאס – צריך לעשות פירוק שיתוף. זה הראשונות הגדולות כל מוצר נוסף מבחינת התקרות יעלה הדין עד היום במקומות שאין חברות.

#### 2. מנגנון קבלת החלטות מסורבל.

א. החלטות גדולות, מהותיות – פה אחד. אם הנכס הוא של כולנו וצריך החלטה מהותית עבור הנכס כמו הסכמה על מכירה של קרקע או הסכמה להקים עליה מפעל אז צריך הסכמה פה אחד. כולם צריכים להסכים. זה קשה להסכים ואז במצב שאי אפשר – פרקים את השותפות.

ב. ניהול שותף של כל אחד מהשותפים – כל אחד זכאי לניהול שוטף. כל אחד יכול לנהל איך שהוא רוצה, גם החלטות סותרות. השליטה השוטפת על הנכס היא של כולם ולכן כל אחד יכול לנהל את העסק איך שהוא רוצה ואז נוצרים סתירות – וצריך החלטה פה אחד ולכן מפרקים את השותפות.

#### 3. אחריות אישית לרווחים והפסדים.

אם יש 2 בעלים על רכב אז גם העלות על נזק במקרה של תאונה היא של 2 הבעלים.

העניין הזה שכל אחד מהמשקיעים יכול לקרוס ולמשוך איתו את יתר המשקיעים הופך את השותפות לדבר מאוד מסוכן.

אלה מאפייני המשפט הפרטי הקלאסי. כך היו חיי המסחר. כשמשהו אומר שנמאס לו, לוקח את החלק שלו והולך, מפרקים את מה שהיה, בינתיים מחליטים הכל פה אחד ובאותו זמן כל אחד מהם שולט על הנכס שליטה מלאה גם אם סותרת והם אחרים אחד כלפי השני בצורה מוחלטת.

### מעבר לגישה של שיתוף

היום – רוב הפעילות המסחרית האנושית נעשית באמצעות חברות. מה השתנה? למה כבר לא היה טוב הגישה הקלאסית?

הכלכלה אמרה – יש לנו תובנה חדשה ואנחנו צריכים שמשפט יספק לה תשובה. התובנה החדשה הייתה שהייצור הפרטי זה לא הדבר הכי טוב!! הדבר הכי נכון זה שיתוף בנכסים, איחוד, יש יתרון אדיר לגודל אבל מה עושים עם הבעיות שיש לנו מהעולם הקלאסי? צריך לפתור אותם – על ידי חברה!!

### המהפכה התעשייתית

הגישה של ראייה בחיוב שיתוף קוראת על רקע קפיצה של טכנולוגיה – המהפכה התעשייתית. פתאום אפשר להתחיל לייצר במסות. אם יהיה לך כסף להכניס את ההשקעות זה הראשונות הגדולות כל מוצר נוסף מבחינת התקרות יעלה פחות. כך השיתוף מתחיל להראות דבר חיובי. למה? כי צריך השקעות גדולות וצריך כסף בשביל זה ולכן אדם אחד לא תמיד יש את הכסף, והוא צריך עוד אנשים שישתתפו איתו בהשקעה.

### פתרון הבעיות השונות

פריקות הקניין – אם נמשיך בכלל שכל אחד חייב להסכים ולא מפרקים את השותפות – ניקח כדוגמת את בניית מסילת הרכבת בארצות הברית. היו חייבים השקעה משמעותית ראשונה ואז קם אדם אחד ואומר שכבר לא מתאים לו. אחרי שכולם הניחו את ההשקעה ראשונית עכשיו יפסידו הרבה כסף. לכן פתרו את הבעיה בכך שאם משהו נכנס להשקעה הוא נכנס עד הסוף – ואם הוא רוצה לצאת הוא מוכר את החלק שלו למשהו אחר שרוצה לקנות. כך יודעים יתר המשקיעים שאכן יש המשכיות להשקעה שלהם והיא לא תקרוס אחרי ש"שמו את הכסף על השולחן"

מנגנון קבלת ההחלטות – נמשיך עם הדוגמא של מסילת הרכבת – מכיוון שכולם בעלים עכשיו כל אחד ידרוש מה שהכי עתידי שאנחנו יכולים לקבל. לכן המשחק כפול או כלום הוא נוח לו מבחינת הרכבת. אחד רוצה שהיא תצא בחמישה לעשר לא משחק הוגן. אם אין לי כלום – זה מצב הרבה יותר קשה ואחד רוצה שהיא תצא בעשר וחמישה – מה עושים עם חילוקי הדעות הללו? או מצב שצריך לקבל החלטה מהירה – ויש 2

מליון אנשים שהשקיעו ונחשבים בעלים – איך מכנסים את כולם כדי שכולם יחליטו פה אחד? זה בלתי אפשרי... לכן הגיעו למסקנה שצריך ניהול יעיל ודינאמי בנוסף למצב של החלטות רוב. לכן יהיה איש מקצוע שינהל את החברה – הוא ורק הוא. ובנוסף יהיה החלטות רוב על עקרונות שעל פיהם החברה תנוהל.

אחריות אישית על רווחים והפסדים – קודם עלינו להסביר את המושג "התועלת השולית של הכסף פוחתת"

עוד דבר שהגבלת האחריות גורם הוא בכך שניתן **לפזר סיכון**

### פיזור סיכון

בהשקעה אחת או שהאדם מצליח בה או מפסיד בה. אבל כשאדם מפזר את השקעותיו ויודע שאם הוא מפסיד הוא מפסיד כמות כסף ידועה מראש (ולא מתרושש לחלוטין ממנה) ובחלקן להפסיד אבל הוודאות שלו לגבי קבלת הכסף גדולה יותר – כי אין סיכוי שיאבד את כל הון – הוא יאבד רק את מה שסוכם שהוא אחראי עליו.

### לכן דיני החברות מאפשרות הגבלה על

**האחריות האישית בנוסף לרווחים גם על ההפסדים!!**

### חברה היא פיקציה משפטית

אם יש שתי אנשים שותפים לנכס – שניהם בעלים, כל אחד מנהל את הנכס וכל אחד אחראי להפסדים גם של השני. חברה לעומת זאת היא פיקציה, המשפט אומר – יש עוד בן אדם שקוראים לו החברה. עכשיו, אתם בעלים בחברה, והחברה יא הבעלים של הנכס. עכשיו קשה לפרק את הקניין אם אתה לא רוצה את החברה אתה צריך למכור את המניות שלך כך הנכס הרבה יותר יציב.

מנגנון ניהול – זה של החברה ולכן החברה תנוהל על ידי המנכל שלה ולגבי הפסדים – החברה אחראית על ההפסדים ורווחים.

### התועלת השולית של הכסף פוחתת

תועלת

כסף

אנשים לא מודדים כסף אלא תועלת מכסף. הכסף הראשון נותן הרבה יותר תועלת מהכסף האחרון. (כמו אדם במדבר – כוס המים הראשון הוא הכי חשוב לאחר מכן הכוס השני פוחת והשלישי עוד יותר פוחת עד שהאדם בכלל לא זקוק לכוסות המים)

מאחר והתועלת מהשקל הראשון הוא יותר גדול מהשקל האחרון אז תמיד השקל הקודם שווה יותר מהשקל הבא – זה מסביר את תופעת **"שנאת סיכון"**

### שנאת סיכון

זה קורה על ידי זה שהמשפט מכיר בזה שהחברה קיימת. מבחינת זכויות משפטיות הגופים האלו קיימים וזו פריצת הדרך החברות!! המחשבתית שאפר את הפתרון לבעיות של המשפט הפרטי הקלאסי.

תאגיד – אותו גוף שהמשפט מכיר בו, נותן לו זכויות בחוק. חברה – אישיות משפטית שתפקידה להרוויח, חברה – מה שהמשפט הכריז עליו על פי חוק. הגדרה מילונאית: גוף משפטי שהוקם בהתאם לחוק על מנת לבצע פעולות עסקאות או מסחריות. הגדרה חוקית: אם החוק הגדיר עליה ככזאת – חברה שהתאדה לפי חוק זה (חוק החברות) לפי פקודת החברות

חברה היא אישיות משפטית מלאכותית לעומת אישיות משפטית טבעית. אישיות משפטית טבעית – בן אדם. כשבן אדם נולד מערכת המשפט מכירה בו.

### **חברה היא אישיות משפטית נפרדת**

#### **סעיף 11**

חברה היא אישיות משפטית כשרה לכל הזכויות חובה ופעולה המתיישבת עם אופייה וטבעה כגוף מאוגד. אישיות משפטית – על פי הנשיא ברק בפסק דין "אברמוב נ' הממונה על מרשם המקרקעין" מה שמאפיין אישיות משפטית זה כשרות לזכויות וחובות. אם המשפט אומר למישהו לך יש זכויות וחובות אז הוא אישיות משפטית.

כשרות משפטית - האם אותו גוף כשר לכל הזכויות וכל החובות? ההנחה היא שיש כשרות כללית ויש כשרות מוגבלות: **כשרות כללית** – 100% כשיר לכל הזכויות והחובות - אדם בגיר - אתה יכול לחתום חוזה, יכול להיות בעלים של נכס וכו'... **כשרות מוגבלת/חלקית** – יש לך חלק מהזכויות והחובות אך אתה עדיין יישות משפטית לדוגמה – אדם לא שפוי.

#### **סעיף 4**

החברה נקראת בעלת כשרות כללית עם סייגים שמופיעים בסעיף. "מתיישב עם אופייה וטבעה כגוף מאוגד" לחברה יש כמעט את כל הזכויות והחובות – אולם יש זכויות וחובות שלא הגיוני שיהיה לחברה כגון הזכות לבחור או להינשא או לאמץ ילד וכו'...

איך המשפט מגדיר משהו כקיים? הוא אומר את זה או מפורשות או במשתמע.

דוגמא להעדר כשרות: **פסק דין אייבי נתן נ' עיתונות ישראל** – לאייבי נתן היה תחנות רדיו קול השלום. כנראה שהוא לא שילם את זכויות היוצרים

והוגשו תביעה משפטית על ידי מועצת העיתונות – ובין היתר היא אישיות משפטית, שחקן בעולם המשפט. החברה התעסקה ביקשו שיתבעו את תחנת הרדיו קול השלום. אייבי נתן מעולם לא הקים את חברת תחנת רדיו קול השלום. בית המשפט קבע מליוני ₪ בצר לה נאלצו לסגור את העסק. היה לה הפסד של שאי אפשר לתבוע את תחנת הרדיו קול השלום כי היא לא מליון ₪ התפתח בישראל שוק של רכישת הפסדים צבירים. קיימת המשפט לא רואה אותה. רשם החברות לא הכיר בתחנה היה אדם אחר שרצה להקים עסק שעומד להיות רווחי, אותו זו, אייבי נתן לא הגיע וביקש לרשום את התחנה כחברה ולכן אדם אומר – אם אני ארוויח מליון, אני אצטרך לשתף את דינה של התביעה להימחק. לאיבי נתן זה רע כי הוא האחראי רשויות המס ואז ישאר לו רק חצי מליון. לכן הוא קונה את לרווחים ולהפסדים של התחנה. החברה ב – מאתיים אלף וכך לא משלם מס. ויצא שהוא נשאר ביד עם 800,000 – משתלם!

חברות יכולות לעבור על עבירות פליליות, חברה יכולה לעבור על החוק. המשפט מכיר בה. האם לחברה יש את זכות הקניין? ולקזז את הרווח מההפסד. אם החברה הקונה היא בעלת אותו כן!! רקע של החברה הישנה – ועוסקת באותו התחום – ניתן אבל אם לא – לא ניתן לעשות את הקיזוז. – לכן, אם קונים רק בכדי

### **פסק דין המזרחי המאוחד נגד ראש הממשלה – אחד מסעיפים לקזז את הרווח- אסור.**

ההתנתקות אמר שכל מי שמפנים אותו מהבית ועקב כך פורע פרעון מוקדם את המשכנתא לא ישלם לבנקים עמלת פרעון מוקדם. אדם משפטי זה גם חברה. הבנקים הגישו על החוק הזה עתירה לבגץ בטענה שזה חוק בלתי חוקתי – יש חוק כבוד באנגליה עם אשתו ו- 5 ילדיה. היה לו סנדלרייה. לאנשים אין האדם וחירותו, האם אדם זה גם חברה? כן!! אדם משפטי זה בעיה לעשות איתו עסקים כי הם יודעים שאם העסק שלו יקרוס גם חברה, יש לה את כל הזכויות והחובות. בית המשפט אמר – הוא אחראי אישית להפסדים.

למרות שזה חברה יש לה את הזכות לקניין – זו זכות מסחרית לרכוש, ולכן לחברה יש את זכות היסוד לקניין. בנוסף, בית המשפט אמר שהפגיעה היא מדתית. המניות העיקרי - והבטיח לעצמו שאם החברה תכנס להפסדים הוא יהיה מוגן עד גבול מסוים. ממה החברה התחילה

תמיד צריך לזכור שחברה זה פיקציה שברא המשפט והמשפט לפעול? בתור השקעה שם סלומון 10,000 מכספו – זו מכיר בהם כשחקן, ונותן להם את כל הזכויות והחובות. לעומת האחריות המוגבלת. המשקיע יכול להגיד שסלומון אחראי עד זאת כשהמשפט רואה שמישהו מנצל לרעה את המבנה הזה סכום זה. בנוסף סלומון לקח עוד סחורות בשווי 30,000 ונתן של חברה, המשפט שומר לו את הזכות לשלול את אותם לחברה כהלואה אולם הוא יהיה נושה מובטח (שאם הפריבילגיה הזאת (הרמת מסך – ילמד בהמשך) החברה נקלעת לקשיים – קודם הוא יקבל את הכסף שלו בחזרה) בנוסף סלומון עבד בחברה בשווי 20,000 ועליהם החברה חייבת לו. לכן בסופו של יום הוא נתן לחברה 60,000

דוגמא: שימוש מלאכותי מבחינה מיסויית בחברה – כלומר לקחת חברה כי יש לה מס הכנסה שלילי – ועשית את זה רק בכדי לא לשלם מס (כי הפסד ניתן לצבור ואם יש רווח הוא מתקזז מההפסד ולא צריך לשלם מס) – בא פקיד מס הכנסה ואומר שזה ניצול לרעה של חברה ואז מייחסים את החובות של 20,000 כעובד שהחברה חייבת לו כסף. החברה לבעל החברה.

העסק נכשל וקרס. העסק לא מסוגל לשלם את החובות, מה שנשאר בעסק זה הסחורות בשווי 43,000 מגיע הזמן לשלם.

**פסק דין פקיד שומה למפעלים גדולים נ' יואב רובינשטיין –** הנושים האחרים אומרים – תביא לנו את הכסף!! לא משנה מאיפה מצידם שימכור את הבית אבל הם רוצים את הכסף. מספר דייגים הקימו חברה שנקראה "אקוואריום פיש". חברה

סלומון אומר שהוא לא חייב להם את הכסף אלא החברה – המעביד – שזה הוא עצמו!! ולכן שיקח את הכסף וישלם חייבת להם את הכסף. אז הנושים אומרים שלפחות יביא את ה-לעצמו. מה שחשוב מהפסק דין הזה הוא שהחברה היא אישיות 43,000 הנותרים, סלומון אומר שהוא נושה מובטח אז קודם משפטית נפרדת מהמנהל!! הוא מקבל את ה- 30,000 שלו – נשאר 13,000 וזה מתחלק בין כולם שווה בשווה (כאחוז ההשקעה). לכן יוצא שכל הנושים נדפקים ולא מקבלים את כספם.

בית הלורדים אמר – סלומון צודק!!! חברה היא אישיות משפטית נפרדת מבעלי מניותיה, הנושים עשו עסקים עם החברה ולא אם האיש – לכן יכולים לקחת רק ממה שיש בחברה ולא מהאיש. בית הלורדים בעצם אמר שהרעיון של חברה היא גם שיתוף וגם הגבלת אחריות בעת הפסד!

**פסק דין סולקין ואחים נגד גינדי** – לגינדי האדם הייתה חברה והיה לה נכס מקרקעין. סולקין היה נושה של גינדי. בעולם הנושים הגישו תביעה ועל פסק דין זה נסמך כל דיני החברות – הבסיסי יש 2 סוגי עיכולים – תפיסת נכס כדי להבטיח חוב. עיכול לפני שמוכר חוב ואחרי שמוכר חוב. (מוכר – מלשון הכרה). לפני שמוכר חוב קשה לעכל, אחרי שמוכר – קל לעכל. סולקין בכדי להבטיח לעצמו שיקבל את החוב שגינדי היה חייב לו רצה לעקל את הנכס שברשות גינדי. בית המשפט אמר שגם אם החברה חייבת לסולקין כסף – אי אפשר לעקל את הנכס כי היא בבעלותו של גינדי בצורה פרטית – והרי חברה היא אישיות משפטית נפרדת!!!

### **הכלל: לחברה יש את החובות והזכויות שלה והם נפרדים מהחובות והזכויות של בעל המניות – למרות שהוא הבעלים!!**

**פסק דין טישאור נגד מלמן** – עוסק במושג דיר מוגן. דייר מוגן הוא דייר שאי אפשר לפנות אותו כמעט ואי אפשר להעלות לו את מחיר השכירות. הוא יכול להמשיך להשתמש במושכר לנצח כל עוד הוא לא מפר את החוזה שכירות! העלאת דמי השכירות נעשת על ידי הממשלה. לכן ברור שהדייר עצמו שהוא מוגן רוצה להישאר דייר מוגן. טישאור שכר בשכירות מוגנת חנות ממלמן. בסעיפי החוזה רשום – שאסור להעביר עצמה! בית המשפט אמר שהטענה שגויה כי החברה היא יישותאת החוזה לאחר – אם מעבירים אפשר לבטל את הדיור המוגן. משפטית נפרדת ולכן לי הוא צד ג' מבחינת החברה. אם חברתיו אחד טישאור (השוכר) החליט להקים חברה. טענת מלמן לי אחראית למותו של לי הבן אדם – החברת ביטוח צריכה לשלם!!

**פסק דין רונצוויג נגד מאפיית רונצוויג**. – רונצוויג בעל מניות שהחברה היא יישות משפטית נפרדת ולכן מלמן יכול לצאת מהותי שהעסיק את רונצוויג העובד (אותו בן אדם). בנוסף יש ביטוח שמוטלת על מנהלים – לפי חוק בטיחות בעבודה, מנהל של חברה אחראי על הבטיחות. רונצוויג בתור עובד נפצע ותבע את החברה. חברת הביטוח אומרת – אתה לא צד ג' ביחסרופה לפרק מפרקים לא חשוב מה דעת הרוב. במקרה הנ"ל לחברה, החברה טועה. היא צד ג' ולכן מגיע לו פיצוי בשיעור 100% . בפסק דין קבע שהוא יקבל אפס!!! הם קבעו שהעובד היה מחלוקת בין בעלי המניות אם למכור את הנכס שהיה נפצע ולכן באמת מגיע לו פיצוי. אבל מי אחראי שהוא לא יפצעברשותם עכשיו או עוד עשרים שנה. המיעוט אמר עכשיו והרוב

**פסק דין אולשטיין נגד זקסוני** – הכלל בשותפות – אם אחד ונתבע את החברה. חברת הביטוח אומרת – אתה לא צד ג' ביחסרופה לפרק מפרקים לא חשוב מה דעת הרוב. במקרה הנ"ל לחברה, החברה טועה. היא צד ג' ולכן מגיע לו פיצוי בשיעור 100% . בפסק דין קבע שהוא יקבל אפס!!! הם קבעו שהעובד היה מחלוקת בין בעלי המניות אם למכור את הנכס שהיה נפצע ולכן באמת מגיע לו פיצוי. אבל מי אחראי שהוא לא יפצעברשותם עכשיו או עוד עשרים שנה. המיעוט אמר עכשיו והרוב

אמרו לחכות. המיעוט פנו לבית המשפט ואמרו שהם רוצים

לפרק את השותפות – לפרק את הקניין וכך כל אחד יקבל את

חלקו עכשיו. בית המשפט אמר שאי אפשר לפרק את

השותפות כי זה לא שותפות זה חברה וחברה פועלת לפי

כללים מסוימים שאחד מהם הוא דעת הרוב, ודעת הרוב

החליטה לא למכור ולכן חייבים לקבל את רצונם. מקסימום

שהמיעוט יכול לעשות הוא למכור את חלקם בחברה (את

מניותיה).

סיכום

חברה היא אישות משפטית נפרדת – יש לה זכויות וחובות –

פסק דין סולומון, פסק דין ל', פסק דין מאפיית רזנצוויג, פסק

דין גינדי נ' סולקין, פסק דין טישאור נגד מלמן, פסק דין

אולשטיין נגד זקסוניה.

**פסק דין אחוזת רחמים נגד קריסטל** – במקרקעין הבעלות

עוברת רק עלי ידי רישום בטאבו. צריך להסתמך על המרשם – אם אחוזת רחמים היא הבעלים ו – ג' היא בעלת המניות

צריך להוציא ניסוח בטאבו.

מסתכלים האם

1. נסמך על רישום שגוי – לא

2. שולם תמורה – לא

3. בתום לב – לא

4. רשם את הנכס על שמו – כן

אבל צריך שכולם יהיו לכן לא הייתה העברת בעלות.

אם יש טעות בטאבו, העברת הדירה, נכס, עוברת כאשר

מתקיימים ארבעת התנאים הנ"ל:

1. נסמך על הרישום השגוי

2. שולם תמורה

3. בתום לב

4. רשם את הנכס על שמו.

אם ארבעת התנאים הללו מתקיימים – הבעלות עוברת.

מקרה:

א' בעלת נכס. יוצאת מהארץ. לבינתיים ב' מזייף מסמכים

ומצליח לזייף את המסמכים שהנכס ברשותו. הוא מחליט

להקים חברה – אחוזת רחמים בעמ.

המסמכים ש- ב' זייף הראו שא' מכרה לאחוזת רחמים את

הנכס.

ב' מפרסם מודעה למכור את הנכס

ג' מתעניינת בדירה ורוצה לקנות. יש שתי אופציות של מכירה

1. עסקת מניות - מכירת מניות של חברת אחוזת רחמים בעמ ל התכונה הכי חשובה של חברה זו תכונת האחריות המוגבלת.

– ג' (במצב זה הנכס נשאר באותו שם ורק בעלי המניות

משתנים)

הגדרה מילונאית של חברה בע"מ – חברה שהוקמה כדי

לבצע פעולות עסקיות מוגדרות. הפעולות האלו הם שהחברה

משלמת לנושים במקרה של פשיטת רגל – על הדגשה של

### **הגבלת אחריות**

החברה ולא בעלי המניות. בעלי המניות אחראים רק על החלק קיום של חברה – עבירות מניות! אי אפשר לפרק את פעילות שהסכימו וזהו!! אם אין לחברה – הנושים נדפקו! החברה, אבל מה שאפשר לעשות הוא לסחור במה שיש לך – זה אחד ההבדלים המהותיים בין שותפות (שהאדם חייב בהחזר מניות) הכספי) לחברה (שהחברה חייבת ואי אפשר לגעת מבעלי המניות חוץ ממה שהתחייבו) הכלל אומר: קל מאוד להעביר מניות. הבורסה זה השוק הכי עביר.

בחברה פרטית – המניות לא עבירות לחלוטין כי המחוקק אומר בעלי המניות גם לא חייבים לשלם את האחריות שלהם מראש – כל הרעיון של שוק בנוי על זה שהלקוחות יכולים לראות את – הם יכולים לשלם בשלב מאוחר יותר. **פסק דין פרי העמק אגודה חקלאית שיתופית נגד שדה יעקוב** – שוק יעיל כי קל מאוד לקבל מידע על החברה.

אחריות מוגבלת היא דבר שאי אפשר לפגוע בו בלי הסכמה מפורשת של כל בעלי המניות. בפסק דין נשאלת השאלה האם בחברה פרטית יש בחירה – או שהיא תדווח דוחות כספיים כפי רוב בעלי המניות יכולות לקבוע למיעוט להגדיל את האחריות שרשות הניירות ערך דורשת ממנה עם גילוי נאות על מצב החברה ואז היא יכולה להיסחר בבורסה או שהיא לא תסחר בבורסה אבל לא מחויבת לכללי רשות ניירות הערך. בפועל, רוב החברות הפרטיות לוקחות על עצמן הגבלות על העבירות

סעיף 247

הגבלת אחריות – כאשר חברה קורסת בעל מניות צריך לשלם ולא חושפות את הדוחות לרשם החברות. רק את מה שהוא הבטיח לשלם בגין האחריות שלו על המניות.

כל חברה חייבת להתייחס בתקנון שלה להגבלת האחריות. **אופייה של חברה**

החיים של חברה לא תלויים בבן אדם – זה אקט מפשטי. חברה נוצרת על ידי הכרזה של רשם החברות שהיא קמה ומתפרקת על ידי צו בית משפט או הכרזה של רשם החברות שהיא חוסלה.

**ערך נקוב**

ערך נקוב הוא סתם מספר שנקוב על גב המניה. זה **לא** אומר כמה המניה שווה!!

הערך הנקוב הוא בשביל לציין חלוקת רווחים. לדוגמא: מינה

עם 5 ערך נקוב לעומת 3 ערך נקוב אומר שבהצבעה כל מניה היא קול אחד אבל בחלוקת הרווחים אחד יקבל 5 והשני יקבל 3. הדבר הכי בולט שיצרו חברות, בנוסף להגבלת האחריות, הוא שהבעלות על הכסף נפרדת מהניהול של החברה, וזה נקרא הפרדת הבעלות מהשליטה.

הערך הנקוב גם אומר משהוא על האחריות של בעל מניותיה. בעיה זו נקראת בעיית הנציג כי לכאורה זה שאדם הוא הבעלים היא אומרת שהאחריות לא יכול להיות פחות מהערך הנקוב הוא לא השולט בחברה. השאלה היא איך גורמים לבעלי שרשום על המניה (לדוג' לא יכול להיות פחות מחמש למי שיש השליטה לשלוט לטובת הבעלים? לו ערך נקוב חמש).

ישנם 3 בעיות נציג:

1. **ניגוד עניינים בין ההנהלה לבעלי המניות** – איך גורמים למנהלים לנהל לטובת בעלי המניות? הרבה פעמים יש מצבים שהמנהל המקצועי חזק יותר מבעלי המניות ואין פיקוח על המנהל.

אפשר שלא יהיה ערך נקוב למניה

סעיף 20 (ד)

2. **בעיית הנציג בין החברה לנושים** – הנושה בידי החברה. לדוגמא – נניח קוקה קולה מספקת לחברה בקבוקי שתיה בשווי מסוים, עכשיו קוקה קולה בידיים של החברה כי ברגע שקוקה קולה לא תתנהג איך שהחברה תרצה שהיא תתנהג –

**עבירות מניות**



החברה לא תחזיר את הכסף ולא יהיה אכפת לה כי היא חברה בע"מ ולא יגיעו לבעלי המניות. – לחברה תמיד יהיה אינטרס לקחת ולא לשלם. (בעיקרון מטרת החברה היא להגדיל את הרווחים ואת המעגל הכספים וכו'.. אבל איך מחייבים שזה יקרה? ולא התסריט האימים של הנושים שתיארנו לעיל?)

3. בעיית הנציג שבין בעלי המניות המיעוט לבין בעלי מניות הרוב – אחד השינויים בחברות זה קבלת החלטות מהירה, רוב ההחלטות העסק אפטר לקבל אותם ברוב קולות, נגד דעת המיעוט. בישראל בעיית הנציג שיש בין ההנהלה לבעלי המניות קיימת בעיקר בחברות שבהם בעלי המניות הם הרבה והם מפוזרים. בישראל נפוץ מאוד המצב שבעל מניות מאוד חזק שהוא בעל הבית – לדוגמה שרי אריסון תשובה וכו'... הם לא דואגים כי הם יודעים שהם למעשה ההנהלה – אבל יש בעיית נציג בין בעלי המניות בינם לבין עצמם. יש את החזק וכל הזו להגבלת האחריות ולכן הריבון הוא השולט. השאר הם מפוזרים ואין להם כוח. ביחד ההנהלה ובעלי המניות 2. הגישה החוזית – הכל דיספוזיטיבי והחברה היא חוזה הגדולים יכולים לעקוף את המיעוט. מי מבטיח שהרוב לא יקבל שהמדינה נותנת לאנשים.

3. גישה ריאליסטית – חברות – צריך להתייחס כמו בן אדם לכל דבר.

4. הגישה הממשלתית – החברה צריכה להתנהל כמו ממשלה קטנה, וכל חברה תהיה נתונה לפיקוח פנימי והשלטון יפקח עליה.

### דמות החברה

1. הגישה הירכית – הכך נובע מזה שהריבון העניק את הזכות בעיית נציג בין בעלי המניות בינם לבין עצמם. יש את החזק וכל הזו להגבלת האחריות ולכן הריבון הוא השולט. השאר הם מפוזרים ואין להם כוח. ביחד ההנהלה ובעלי המניות 2. הגישה החוזית – הכל דיספוזיטיבי והחברה היא חוזה הגדולים יכולים לעקוף את המיעוט. מי מבטיח שהרוב לא יקבל שהמדינה נותנת לאנשים.

3. גישה ריאליסטית – חברות – צריך להתייחס כמו בן אדם לכל דבר.

4. הגישה הממשלתית – החברה צריכה להתנהל כמו ממשלה קטנה, וכל חברה תהיה נתונה לפיקוח פנימי והשלטון יפקח עליה.

### חוק דיספוזיטיבי או קוגנטי

אחת הדילמות היא האם חוק החברות צריכים להיות דיספוזיטיבים או קוגנטיים.

חוק קוגנטי הוא חוק שאי אפשר להתנות עליו. לדוגמה: אסור לרצוח – זה בלתי ניתן להתניה או לדוגמה תשלום מיסים חוק דיספוזיטיבי – החוק הוא לא במאת חוק אלא הוא שירות לציבור- ברירת מחדל. את החוקים הללו אפשר לשנות. לדוגמה עיקר דיני החוזים הם דיספוזיטיבים. הרעיון הוא שאם תהיה כמו בנק. תתן כספים לחברות רק מול הבאת בטחונות. אתה מאמין שהשוק יעיל בצורה מושלמת אז נעדיף דיספוזיטיבי. הכי יעיל שהחוק יהיה דיספוזיטיבי. לעומת זאת כשהחוק קוגנטי, תמיד ההנחה היא שיש הפסד יעילות. אז למה בכל זאת יש חוקים קוגנטיים? מתוך ההנחה שהאנשים הם לא באמת מושלמים, יש כשלי שוק ולפעמים הציבור צריך שנגן עליו מפני עצמו.

### תאגידים

תאגיד זה גוף משפטי שמוקם ויש לו זכויות וחובות. חברה הם אותו סוג של תאגיד שנועד למטרת רווח.

מטרת החברה – להרוויח!

ישנם כמה סוגי חברות:

חברה פרטית – שהמניות בה אינם נסחרות בבורסה חברה ציבורית – שהיא כן נסחרת בבורסה.

האם חוק החברות צריך להיות קוגנטיבי או דיספוזיטיבי? מלכתחילה – דיספוזיטיבי – אבל בגלל בעיות הנציג הנ"ל ההנחה היא שהציבור צריך שנגן עליו מפני עצמו וצריך לחוקק חוקים קוגנטיים. לכאורה, הציבור צריך לעשות עסקאות תבוניות, בפעול מה שיוצא זה שהמנכלים לוקחים את הכסף מהציבור ומחלקים לעצמם בונוסים במיליונים. כלומר, פה

חברה לתועלת הציבור – חברות משתמשות בכל המבנה של חברה אבל המטרה שלהם היא לא להרוויח אלא לקדם איזשהו רעיון שהוא לתועלת הציבור. חברה עירונית – חברה שנשלטת על ידי רשות מקומית. חברה ממשלתית – חברה שבעל המניות הגדול שלה הוא ממשלת ישראל.

חברה זה לא התאגיד היחיד. ישנם תאגידים נוספים. תאגיד הוא האפקט של היצירה המשפטית – מזה שרשם התאגידים בישראל הכריז שהם קיימים – וזה נותן להם תוקף לקיום.

### **עמותה**

עמותה – עמותה קמה מכוח חוק העמותות. יש לה 2 מאפיינים מרכזיים:

1. מטרה חוקית – רצון לקדם מטרה חוקית
2. לא להרוויח – מטרתה לא להרוויח כספים.

העדר הרווחיות – זה לא אומר שהעמותה לא רווחית כי אחרת היא תקרוס. אבל, היא לא מחלקת רווחים בשונה מחברה שכן מחלקת רווחים במקרה של הצלחת החברה. (דיבידנד) מי שחבר בעמותה הוא מתנדב. אין בעלי מניות, זה לא קונספט של בעלות אלא יש חברי עמותה.

עמותה לא נשפטת על ידי רווח אלא על ידי קידום מטרה חוקית.

בשונה מחברה, רשם ההקדשות והעמותות שמפקח על עמותות הוא גוף עם שיניים.

רשם החברות הוא בעיקר גוף טכני, הוא נותן חותמת שהחברה קמה ובסגרת. יש לו מעט סמכויות – הוא לא גוף מפקח.

רשם העמותות וההקדשות לעומת זאת מאחור ואין לו רווחים, התורמים לא בודקים דוחות. וכן העמותה בודקת האם הכספים של אותם תורמים אכן משמשים את המטרה שלשמה נועדה העמותה.

לכן לרשם העמותות יש כוח.

בחברה לתועלת הציבור המצב קשה מכיוון שיש לה אותה מטרה כמו לעמותה אבל אין גוף שיפקח עליה. ולכן החליטו להכפיף גם את החברות לתועלת הציבור לרשם העמותות וההקדשות כדי שגם עליהם יהיה פיקוח.

ניסו גם להוסיף על חברות לתועלת הציבור דרישות וועדת ביקורת ולהוסיף בדוחות הכספיים שלהם ביאור מילולי על הנעשה בחברה – כדי שאדם לא חשבונאי יכול להבין ולא יהיה רשום שם רק מספרים. – לרשום במילים מה הם עשו עם הכסף

עיקר השינוי, לכן, הוא התיקון שלא יהיה הבדל משמעותי בין חברה לתועלת הציבור לעמותה. לחתור למצב שיהיה פיקוח ממשלתי על חברות לתועלת הציבור ושקיפות לציבור.

### **אגודה שיתופית**

לאגודה שיתופית יש דברים דומים לחברה ודברים שונים. היא תקרוס. אבל, מאפייני האגודה השיתופית – קואופרציה – שיתוף פעולה. בשונה מחברה שהמנהלים ובעלי המניות (הרוב) הם הקובעים מה יהיה בחברה, או עמותה שבה האסיפה והחברים קובעים מה יהיה, באגודה שיתופית הרעיון הוא סוציאליסטי.

החברה היא קפיטליסטית שמעניין אותה רווח. אגודה היא אלטרואיסטית שמעניין אותה תועלת הכלל – לקדם מטרה חברתית.

העקרונות הם – חברות פתוחה, קול אחד לכל אחד – כולם שווים.

בפסק דין **פרי העמק אגודה חקלאית שיתופית נגד שדה יעקוב** נקבע שאי אפשר להגדיל את האחריות של אגודה וגם של חברה של כל אחד מהחברים בה. צריך להיות הסכמה פה אחד מכל החברים.

### **שותפות**

חברות הרגו את השותפויות. לכאורה שותפות זה דבר שלילי – אבל לעניין אחד הוא עדיין חיובי – מטרות מיסוי. בחברה – יש אחוז מיסוי אחיד לכל ההכנסות לעומת יחיד יש כל מיני הטבות (אם הוא נכה, נטול יכולת, אב יחיד וכו'...) לכן אנשים לעיתים

מעדיפים להיות שותפים מאשר בחברה לעניין המיסוי. אולם – חברה מעין שותפות – מושג משפטי נדיר, זו בקשה של אחד הגבלת האחריות עדיין מעניין אותם ומפחיד אותם שהם מבעלי המניות שאומר לבית המשפט – כשהקמנו את החברה אומנם הקמנו חברה אבל התכוונו לשותפות. (פשוט טעו ניצחון הרעיון ה"חברה" – לקחו שותפות והכפילו עליו את רעיון החברה. מבקשים שבית המשפט יתערב רטרואקטיבי וישנה את מעמד החברה.

ישנם 2 סוגי שותפות:

שותף כללי

שותף מוגבל.

דוגמא לכך שבית המשפט לא הכיר במעמד של "חברה מעין שותפות" – **פסק דין אולשטיין נגד זקסניה** – פסק דין שבו היו בעלי מניות רוב ומיעוט והרוב הכפילו את המיעוט לדעתם.

שותף כללי – חלים עליו דיני השותפויות של פעם. יש לו את הזכות לניהול העסק, הוא חייב לכל חובות השותפות. בשותפות שותפות – ודעת בית המשפט שזה לא הגיוני – הם נכנסו חייב לפחות שותף כללי אחד. לשותף הכללי יש יתרון אחד משמעותי – רק לו מותר לנהל את השותפות – רק מי שנושא בסיכון יקבל החלטות.

### הרמת מסך

שותף מוגבל – אסור לו להיות מעורב בניהול. זה ההבדל המשמעותי מחברות. אם הוא כן מתערב בניהול מבטלים לו את נותן לחברה את הסחורה הוא בידי החברה. לכן, אחד הגבלת האחריות והוא נהיה ערב לכל החובות. לחברה יש אחריות מוגבלת – בע"מ ולכן מי השותף הכללי? – החברה בע"מ עצמה!!

מהי הרמת מסך?

ההגדרה מחוק החברות 2000: אחד משני אלא

1. ייחוס זכויות וחובות של החברה לבעלי מניותיה
2. ייחוס תכונות, זכויות וחובות של בעלי מניות לחברה.

יש אנשים שיש להם רווחים ודאיים מכל מיני דברים. אם

העסק היה מוקם כחברה אז ההפסדים של השנים הראשונות, של ההקמה, היו נשארים בחברה ורק כשהיו מתחילים רווחים זה היה מתקזז. ההפסדים הם של החברה ולא של האדם הפרסונלי. (היום גם אי אפשר למכור הפסדים מצטברים – פס"ד יואב רובינשטיין). לכן מה עושים אם רוצים להשתמש בהפסדים אלו? משתמשים בהם ברמה האישית – ורק בשותפות ניתן לעשות זאת כי מיוחס לאדם ולא לחברה.

סוגי חברות

חברה שקופה – חברה שיש בה את כל מאפייני החברה –

הרעיון של חברה היא שהחברה עומדת בפני עצמה ולבעלי המניות יש אחריות מוגבלת – אי אפשר להגיע לכיס שלהם.

אחריות מוגבלת, הזכויות הם של החברה אבל המיסוי שלה יהי אבל אם עושים הרמת מסך – מגיעים גם אליהם!!

ברמת בעלי המניות – לא יהיה מס חברות אלא בחברה שקופה או מהצד השני – נותנים זכות או חובה שיש לבעלי המניות ומייחסים את זה לחברה עצמה (למרות שאמרנו שהחברה היא אישיות משפטית נפרדת!!)

**פסק דין עיריית הרצליה נגד חסון דוד** – דוד עלה על פטנט איך בלונדון חברה בריטית בע"מ כך שתזכה במימון. בית המשפט לא לשלם ארנונה. הוא הקים עסק ושוכרת את החנות מבעלי החנות. כשהעסק היה צובר רווח היה מחלק לעצמו משכורת ודואג שבקופה יהיה אפס. הוא היה מקבל חובות ארנונה ותמיד התכונה האמריקאית של בעלי המניות כלפי החברה ואומרים לא היה משלם. כשהעירייה באה לגבות – הוא אמר שלא הוא חייב אלא החברה חייבת לעירייה, ובקופת החברה אין כלום. כשנגמר תקופת החוזה בינו לבין החברה שהקים הקים חברה שנייה והיה עושה אותו תרגיל. בית המשפט אומרים – עושים הרמת מסך, מייחסים את החוב לבעלי המניות – דוד!! מייחסים באנגלים. הייתה סוכנות מרצדס באנגליה. הסוכנות הייתה רשומה בתור חברה בריטית, אולם בעלי מניותיה היו גרמנים. את החוב אישית לדוד.

**פסק דין איטל מוברמן נגד תל מור** – חברה בשם מוברמן שכל גרמנית או בריטית? בא בית המשפט הבריטי וקבע – מייחסים בעלי המניות היו משפחת מוברמן. החברה עשתה עסקים עם קבלן שנקרא תל מר. הקבלן גרם נזק גדול לחברה. גברת מוברמן תבעה את תל מור ותל מור טען שהוא לא עשה את השירות לגברת מוברמן אלא לחברת מוברמן. השופט בא ואמר שהיה ברור שהחברה היא משפחתית. ההפרדה לא משרתת כלום, לקבלן זה לא צריך להיות משנה מאיפה מגיעה התביעה. לכן, השופט ברמה הפורמלית גברת מוברמן לא יכולה לתבוע אבל הפתרון הצדק היא השתבעה תתברר – באמצעות הרמת מסך. נגיד שהחברה והתובעת היא אותה אדם. (ייחוס זכויות של החברה לבעלי המניות שלה)

### הרמת מסך היא חריג ולא הכללי!!!

- חברת מנועים שאדם בשם הורן עבד שם. העובד חתם

**Gilford motors vr Horn פסק דין**

על מסמך איסור תחרות. להורן יש חובה – חובת איסור תחרות. (הרמת מסך) בית המשפט לא קיבל את הטענה מכיוון שלא למעשה, למחרת הוא הקים חברה וטען שהחברה היא אישיות משפטית נפרדת והוא לא זה שעובר על איסור התחרות. בית המשפט עשה הרמת מסך ומייחסים את החובה של הורן לחברת הורן שהוא הקים. (ייחוס חובה של בעל המניות כלפי החברה)

### סוגי הרמות מסך

#### הרמת מסך מלאה וחלקית

**הרמת מסך מלאה** – אם יש סקלה זבה לבעל המניות ולחברה יש 100% תכונות, חובות וזכויות אז ביטול מוחלט של ההפרדה ביניהם זה הרמת מסך מלאה – אין חברה בתור אישיות משפטית נפרדת, אתה כמו העסק – הכל ביחד

**re F.G.(Films) L.D פסק דין**

התרבות האמריקאית זה מהאנגלים ופתאום הקולנוע האמריקאי מצליח יותר מהאנגלי. הם החליטו לחזק את הקולנוע הבריטי על ידי מימון כספי למי שמייצר סרט

**הרמת מסך חלקית** – כל מה שהוא לא 100% . אם לדברים מסוימים אנו אומרים שהחברה היא אישיות משפטית נפרדת מבעלי המניות שלה ולחלק לא. לדוגמא

אף אחד לא אמר בעלי המניות חייבים בחובות החברה **In re**

**F.G.(Films) L.D. פסק דין**

### **הרמת מסך בין חברה לחברה**

האמריקאית, כל מה שאמרו זה רק לצורך הסובסידיה מיחסים את התכונה שהם האמריקאים , לכל השאר הם נשארים אנגלים . או **פסק דין מאור שילוט ופרסום חוצות נגד עיריית כפר סבא** המנהל לא ביקש הרמת מסך מלאה, אלא שייחסו רק את הנסיון של בעל המניות כלפי החברה, רק בתחום הנסיון.

### **הרמת מסך אמיתית ומדומה**

יש שופטים שאומרים שהרמת מסך אמיתית זה הרמת מסך מלאה והרמת מסך חלקית היא הרמת מסך מדומה .

### **מנכ"ל החברה שהוא שכיר**

**סעיף 373**

כאשר יש מנכ"ל שכיר שהוא לא בעל מניות, והתברר שהמנכ"ל לא פעל כשורה, ניתן להרים מסך ולקחת את החובה ולייחס אותה למנכ"ל. לדוגמא – מצב שהחברה קרסה והמנהל היה מעורב בתרמית.

היום התפתחו הדינים ואפשרו מצב שניתן לתבוע את האדם ישירות על ידי דיני נזיקין. אולם פעם היו צריכים לעשות הרמת מסך – מה שבית המשפט לא רוצה לעשות מכיוון שזוהי בדיוק מהות החברה. אולם אם אדם פעל לא כדין – מייחסים לו את העוול מכיוון שעבר על חוק הנזיקין.

לרוב אפשר לתבוע את המנכ"ל רק כשהחברה התפרקה ,

מכיוון שבעלי המניות כבר התייאשו מהחברה ולא ייתבעו את המנכ"ל לכן הנושים הם אלא שיתבעו את המנכ"ל תביעה ישירה. אולם

חברה לתועלת הציבור – אפשר לתבוע את המנכ"ל גם

כשהחברה עדיין פועלת, כי לבעלי המניות אכפת מהחברה גם כשהיא פועלת ולכן ניתן לייחס למנכ"ל את האחריות גם כשעדיין החברה קיימת.

**סעיף 7**

הרמת מסך היא דבר שלילי, עד כדי כך שישינו עונש של חמש שנים ריחוק מהעסקה של מנכ"ל חברה אחרת ומקיום חברה אחרת.

**פסק דין דמתי נגד גנור** – לבעלי מניות יש חברה שמעסיקה

מנכ"ל שכיר – מר דמתי. החברה עשתה הסכם אי תחרות עם המנהל של חמש שנים מתום העסקתו. לחברה יש שתי פעולות ייצור מרכזיות א' וב'. המדינה החליטה לתת הטבות מס לב'.

בעלי המניות המליצו למנכ"ל לפצל את פעולות הייצור של חברה לשתי חברות כאשר כל חברה תייצר אחד מהמוצרים וכך ייזקו להטבת המס. המנכ"ל קיבל את ההמלצה והקים

חברה חדשה שמייצרת רק ב' - והמנכ"ל עבר מהחברה הראשונה לשניה. בתום תקופה מסוימת המנהל מתפטר ופותח עסק חדש שמייצר ב'. החברה טענה שיש איסור תחרות, לעומת המנהל שטען שיש איסור תחרות מול חברת א' – הוא בחברה שמייצרת ב'! – בית המשפט אמר שהמנכ"ל מחויב

לארגון ולכן עושים הרמת מסך – לוקחים את הזכות של החברה א' שלא תתחרה בה ומייחסים אותה לחברה ב' כי בשתי הנכסים המנכ"ל עשה אותה פעילות, מול אותם בעלי מניות. הפיצול בין א' לב' היה לצורכי מניעים פנימיים. ולכן נספר את החמש שנים מתום העסקה מהחברה השנייה ולא הראשונה.

**פסק דין רשף קבלנים בעמ נגד אילנה ענבר** – אילנה עשתה

עסקים עם רשף קבלנים כאשר לרשף קבלנים היו עסקים עם חברת רשת קבלנים. כאשר לאחת כל החובות ולשנייה כל

הזכויות

בעלי מניות

רשף קבלנים (חובות) רשת קבלנים (זכויות)

אילנה רצתה לתבוע את רשף קבלנים אבל לא היה לחברה הזאת כלום אז רצתה לתבוע את רשת קבלנים. בית המשפט

אמר שניתן לייחס את החובות בין שתי החברות ולכן ניתן לתבוע!!

### **הרמת מסך בראייה היסטורית**

זה הגיע מבתי משפט. במקור רמת מסך התפתחה על ידי בתי המשפט. המחוקק נתן את העניין של הגבלת האחריות ואז באו כל הנוכלים ולכן למשפט לא הייתה תשובה והם התחילו להמציא את הרמת המסך. היתרון שהשופטים הם אלה שמפתחים את הרמת המסך זה היתרון הדינאמי. זה לעומת המחוקק שעד שידרוש להרמת מסך יכול לקחת עשרות שנים של חקיקה. מצד שני אין ודאות במשפט מראש, לא ניתן לדעת השנייה תקרוס לעומת הראשונה שתצליח. לכן כאשר בעל חברה מתחיל עם מימון דק יש הסוברים שזו עילה להרמת מסך.

### **סעיף 6**

הרמת מסך

2. ערבוב נכסי החברה עם הנכסים הפרטיים של בעלי המניות - על ידי כך מבריחים כסף מהחברה לבעלי המניות – זו עילה להרמת מסך.

3. מימון דק - אם שני אנשים מקימים מפעל הראשון עם כסף של עצמו והשני לוקח הלוואות. הסיכוי שכאשר המשבר הראשון יגיע המפעלים ימשיכו להתקיים אינו זהה. הראשון בעל הממון העצמי יוכל להתמודד עם עלויות הבעיה לעומת השני בעל הלוואות לא יוכל להחזיר את הלוואות וכך לא יוכל לקחת הלוואות נוספות לכיסוי הבעיה. לכן סביר שהחברה של חקיקה. מצד שני אין ודאות במשפט מראש, לא ניתן לדעת השנייה תקרוס לעומת הראשונה שתצליח. לכן כאשר בעל חברה מתחיל עם מימון דק יש הסוברים שזו עילה להרמת מסך.

מבחן ה"שימוש לרעה" או "צודק ונכון" מבדיל בין בעלי המניות שניצלו את החבר לטובתם או לא.

### **מחלוקת המימון הדק**

באנגליה – הרימו מסך כאשר היה מצב של מימון דק. הסיבה – מימון דק הוא בעיה לעסקים כי לא יוכלו מראש להחזיר את הכסף במקרים שמתעוררות בעיות. הדילמה היא האם צריך להעניש אנשים שמימנו מימון דק או לא. מצד אחד, יש אנשים שאומרים לא צריך להרים מסך במקרה של מימון דק מכיוון שאם לא היה מימון לא היה שוק הישראלי, וכן מה זה מימון דק? עד כמה החברה צריכה לקחת הלוואות בכדי להיקרא מימון דק? (ראוי לציון שישנם חברות שהמימון אצלם מוגדר לתת לחברה לנסות להרוויח בשביל להחזיר את הכסף בשביל בחוק כגון בנקים חברות ביטוח, חלפני כספי, מנהלי תיקים לנושים ורק אז מהרוויחים זה לבעל החברה. צריך לתת לחברה וכדו'.. שאם הם לוקחים יותר מימון ממה שמותר להם ברור להיות אישיות משפטית נפרדת מבחינת הכיס שלה ואם היא נכשלת – אז לא יבואו לבעל החברה בטענות.

בדיני החברות – רק המחוזי מתייחס לכך אולם לעניין הרמת מסך, כל בית משפט יכול להרים מסך. הרמת מסך הוא דין טכני (דיוני) ולא דין מהותי. לכן את העניין המהותי נגיש לבית משפט הראוי לכך והוא יחליט עם צריך להשתמש בהרמת מסך

**מבחן השימוש לרעה** - כשנראה שבעל המניות משתמש לרעה – לא מפריד בין כיס העושר שלו לזה של החברה – נרים מסך!

החברה קודם כל צריכה להתנהל בתור גוף כלכלי אוטונומי, לתת לחברה לנסות להרוויח בשביל להחזיר את הכסף בשביל בחוק כגון בנקים חברות ביטוח, חלפני כספי, מנהלי תיקים לנושים ורק אז מהרוויחים זה לבעל החברה. צריך לתת לחברה וכדו'.. שאם הם לוקחים יותר מימון ממה שמותר להם ברור להיות אישיות משפטית נפרדת מבחינת הכיס שלה ואם היא נכשלת – אז לא יבואו לבעל החברה בטענות.

צריך לתת לחברה סיכוי להרוויח – לשמור על ההפרדה. אולם, לעיתים זה לא מספיק וצריך להסתכל על שיקולים נוספים כגון מימון דק.

### **מצבים שהוכרו כ"שימוש לרעה" במסך ההתאגדות:**

1. הקמת מפעל למטרות תרמית – כגון לקחת כסף מנושים ולא להחזיר – זו עילה להרמת מסך

### **תנאי 1**

#### **העדר יכולת החברה לבדה לשלם את החוב**

לכן בית המשפט בודק האם יש לחברה את היכולת לפדות את החוב – אם כן – יש לנהל את ההליך המשפטי רק נגד החברה.

אם לא – ממשיכים לבחון האם יש להרים את המסך כנגד בעלי המניות לצורך ייחוס חובות.

## תנאי 2

**קיום אחת מ – 3 העילות הרמת המסך** (כבר לא צודק ונכון נושה לא רצוני – אדם הולך ברחוב נופל עליו מטוס וחברת התעופה קורסת. האדם שנפגע הוא נושה לא רצוני שדורש ביטוח.

## 1.ג.2 . בשלב ייסוד החברה, בשלב עיצוב המבנה

**המימוני שלה** – כאן נכנס העניין של מימון דק.

בשלב זה גם נהוג להפריד בין נושה רצוני לנושה לא רצוני נושה רצוני – הוא מרצונו בא לעשות עסקים – בנק.

ונושה לא רצוני – אדם הולך ברחוב נופל עליו מטוס וחברת התעופה קורסת. האדם שנפגע הוא נושה לא רצוני שדורש ביטוח.

מצב ביניים – נושים רצוניים אך חלשים – עובד בחברה – הוא רצוני כי בא לעבוד אבל לא רצוני כי הוא לא יכול להתחמק מהתנאים של חוזה.

## א. אופן שיש בו כדי להונאת אדם

כאשר בעל המניות מתנהג עם הנושה בתרמית (כמו דוד חסון ועריית הרצליה, פסק דין דרוקמן נגד איציק וגורי, יוסי מאיה נגד פנפורד יהלומנים)

גישות הפסיקה לגבי מימון דק:

## ב. לקפח נושה של חברה

כאשר החברה סחרה עם נושה בכדי להונות אותו (רשף קבלנים בעמ נגד אילנה ענבר)

1. בית המשפט יכול לבדוק איך היית צריכה החברה לממן את עצמה, לשפוט אותה בדיעבד עם בחרה את ההחלטות הנכונות ואם לדעתם המימון לא היה עם שיקול דעת – מרימים מסך
2. לא מרימים מסך בקשר למימון דק מכיוון שאם המחוקק לא חוקק חוקים – החברה יכולה לגייס הון עצמי איך שבא לה (אלא אם כן רשום בחוק במפורשות כמו בנקים וכו').
3. יכולים להרים מסך אבל צריך עילה נוספת שתתווסף למימון הדק כגון תרמית
4. לא יכולה להרים מסך, אבל אם יש עילה אחרת כמו קיפוח, ניהול בלתי סביר, הונאת אדם אז נוריד את הרף לכך שיהיה קל יותר להרמת מסך עקב העילות המצוינות

מה ההבדל בעצם בין הונאת אדם לקיפוח נושה? למעשה אפשר למחוק את הונאת אדם כי הונאת אדם נכנסת בגדר קיפוח נושה. הונאת אדם זה מקרה ספציפי של קיפוח נושה.

קיפוח – כשמונעים ממהו משהו שמגיע לו.  
הונאה – מקרה ספציפי של קיפוח. אתה מונע ממהו משהו ותוך כדי אתה מרמה אותו.

## 2.ג.2. בשלב פירוק החברה

בעולם אוטופי – אין בעיה של ניהול בלתי סביר

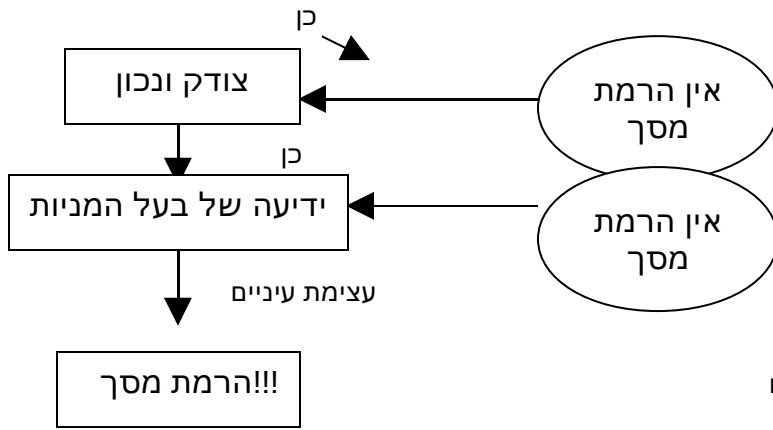
בעולם הפרקטי – כאשר יש לחברה מצב של הפסד – האדם הסביר לא רוצה בהפסד. אבל בחברה שבעל המניות לא נושא את ההפסד ולבלע המניות אין מה להפסיד בעל המניות יכול לקבל החלטות לא רציונאליות. האיום בהרמת מסך גורם לחברה כסף מכיוון שיש חשש שיהיה הרמת מסך ובעל המניות ייסע בהפסדים. בעצם – האיום גורם לבעל המניות להבין את הסיכון בהוצאת כסף כשאינו לו כסף!  
בפסיקה אין תשובה מוחלטת מתי ירימו מסך. אולם ישנם כמה מצבים שהוכח שירימו

## ג. ניהול בלתי סביר

בגדול מטרת החברה הוא להרוויח. ניהול בלתי סביר זה לא ניהול מפסיד. ניהול מפסיד הוא סביר מורת להפסיד. (מותר להיכשל). הסבירות נגזרת ממטרת החברה. (מנהל בנק צריך להחזיק את הכספים באופן סולידי לעומת מנהל חברה לקידוח נפט שזה מקצוע מסוכן)

ניהול בלתי סביר הוא שחורג מהסיכונים הסבירים. לדוגמא, ללכת לקוראת בקפה שתגיד מאיזה חומר כימי צריכה להיות מורכבת תרופה.

החלטה בלתי סביר יכולה לקרות ב-2 מצבים:



1. כאשר החברה קיבלה החלטות כשהיא חדלת פירעון תוך מודעות לכך שהחלטה בלתי ראויה
2. כאשר יש גילוי של קשיים לצד השני טרם ההתקשרות – יורם מסך
3. חשש "עמום וכללי" לקריסת העסק – לא יורם מסך

### תנאי 3

#### צודק ונכון

זהו בעצם תנאי על שעל השופט לבדוק כל הזמן האם מתקיים התנאי של צודק ונכון להרים מסך

#### פסק דין הוצאות אינציקלופדיות נגד בנק לאומי – לחברה היה

בעל מניות שהיה גם מנהל. החברה רצתה הלוואה מבנק לאומי. הבנק אמר – הוא צריך בטחונות בשביל ההלוואה. המנהל אמר שהוא ייתן את הנכס שיש לו. מה שהמנהל לא אמר הוא שהנכס הוא מוגן עם דייר מוגן – הוא הדייר המוגן. לכן כאשר המנהל של הבנק לא יכל להחזיר את החובות הבנק רצה את הדירה אבל החוזה עם הדייר היה עם דיור מוגן ואי אפשר לעשות כלום כאשר יש דייר מוגן. הבנק ביקש הרמת מסך בין בעל המניות (הדייר) לחברה. בית המשפט אמר שבעל המניות רימה את הבנק על ידי תרמית ולכן עבר על עיקרון התום לב וזו סיבה להרמת מסך!!

### תנאי 4

ידיעה של בעלי המניות

אם בעלי המניות יודע על מה שנעשה בחברה – הוא חשוף להרמת מסך ואם לא – לא חשוף. ישנם 2 מקרים של אי ידיעה:

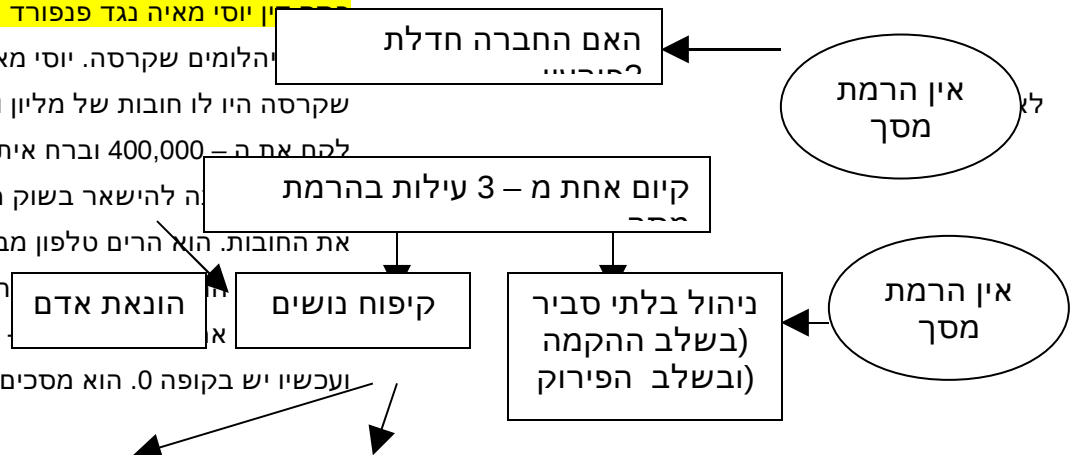
1. אי ידיעה – בגלל רצון לא לדעת – עצימת עיניים. אם משהו מתרחש בחברה ובעל המניות לא רוצה שיגידו לו, לא רוצה להיות מעורב – זו עילה להרמת מסך.
2. אי ידיעה – ברשלנות. בעל המניות לא היה מודע לתרמית אולם הבן אדם הנורמאלי היה מודע לתרמית – זו לא עילה להרמת מסך. בין אם בעל המניות הוא בעל מניות פאסיבי ובין אם הוא רשלי – אין הרמת מסך.

#### שלב אחרון – הרמת מסך!!!

#### לסיכום:

#### פסק דין יוסי מאיה נגד פנפורד יהלומנים – במקרה זה הייתה

הלוואה שקרסה. יוסי מאיה, בעל החברת התכשיטים שקרסה היו לו חובות של מיליון ונכסים של 400,000. הוא לקח את ה-400,000 וברח איתם לבלגיה. יוסי מאיה הבין שההישאר בשוק היהלומנים הוא חייב שימחקו לו את החובות. הוא הרים טלפון מבלגיה ואמר שהחברה שלו כמו שצריך כל אחד מהנושים 400,000 אבל הוא ברח ועכשיו יש בקופה 0. הוא מסכים לחזור אם ימחלו לו על החוב





והוא ישאיר לנושים את ה- 400,000 ויוכל להמשיך את

הפעילות העסקית. הנושים הסכימו, הוא חזר ומיד כשהוא חזר

תבעו אותו על כל החוב. הם טענו שזו הברחת נכסים קלאסית,

וזו תרמית, ודרשו לביצוע הרמת מסך ולייחס לו את כל החובות ככל שהפער בין השאלה השנייה והשלישית **גדול יותר** – כך

– השופט חשין אכן ביצע לו הרמת מסך.

הרמת המסך תהיה **בהיקף גדול יותר**

ככל שהפער בין השאלה השנייה והשלישית **קטן יותר** – כך

**פסק דין קיבוץ משמר העמק נגד מפרק אפרוחי הצפון** – פסק

דין חדש בקשר למימון דק. מימון דק **כן** היה עילה להרמת

מסך!!! החברה מומנה על סכום מאוד נמוך כשהיא הוקמה

וקיבוץ משמר העמק נתן לה הלוואת בעלים. כשבעלי המניות

לוקח כסף ונותן אותו כמו נושה. למעשה באותו פסק דין

השופט לא עשתה הרמת מסך אלא הדחייה. מה זה הדחייה?

זהו מצב שלנושה יש גם כובע של נושה אבל גם כובע של בעל השאלה השנייה והשלישית – הרמת המסך תהיה רק על בעל

מניות ובעלי המניות הביאו הלוואת בעלים. בא בית המשפט

ואמר שאם נשאר חלק בחברה שאפשר לחלק לנושים – בעלי

המניות אינם נושים יותר!!! הם מוותרים על הכובע של הנושה,

הם לא מקבלים את הלוואת הבעלים בחזרה!! הדחייה היא

הרמת מסך מאוד חלקית בשתי אופנים:

דוגמא:

1. רלוונטי רק למצב שיש שתי כובעים – גם נושה וגם בעל

מניות

2. בעל מניות שלא נתן הלוואת בעלים – לא רלוונטי כי בעלי

המניות לא מוותרים על שום כספים

ישנה חברה לייצור גליות. המימון היה סביר – 100,000 ₪.

החברה קורסת עם חובות. בקופת החברה ישנם 200,000 ₪

והחוב לנושים הוא 1,000,000 ₪. החברה נידונה לחיסול לא

ניתנת להבריא. מכיוון שבעלי המניות יודעים שאין לחברה

סיכוי להתאושש הם בוחרים לעשות את הפעולות הבאות:

בעל מניות א – רוצה לקחת את הכסף מהחברה ולהמר עליו

בקזינו. הוא מזמן אסיפת בעלי מניות דחופה למחרת. באותו

היום הוא רואה את בעל מניות ב' – ומודיע לו על התוכנית –

שיש לו תוכנית לא חוקית אבל יש פוטנציאל לרווח גדול. בעל

מניות ב' אומר לבעל מניות א' שהוא מסכים ומאחורי החלטתו,

אבל כשמגיע אסיפת בעלי המניות הוא דואג לא להיות שם.

בעל מניות ג ו – ד' מתייצבים לאסיפה

בעל מניות ה' – רצה להגיע אבל בגלל רשלנות מצידו (כיוון

האם הרמת המסך תהיה שווה בין כל בעלי המניות? האם צריך שעון מעורר לשעה הלא נכונה) – לא הגיע.

להבדיל בין בעל מניות גדול לקטן? האם צריך להפריד בין מי

שעשה את התרמית לזה שעצם את העיניים? – בתיקון חוק

החברות תיקנו את "**המבחן המשולש**"

"**המבחן המשולש**" – צריך לשאול את שלושת השאלות

הבאות:

1. כמה מניות יש לבעל המניות

באסיפה – בעל מניות א' ג' ד' ז'

א – מציע את ההצעה

ג – מסכים

בעל מניות ב' – 7% בעל שליטה – מכיוון שרק לא הגיע אבל

ד – מתנגד ומבקש שירשמו בפרוטוקול שהוא נגד משהו בלתי לא תמך נרים את המסך כגודל אחזקותיו

בעל מניות ג' – 7% בעל שליטה – בגלל שתמך – נייחס לו חוקי

ז – מתנגדת בתוקף – צורחת שהם עושים משהו לא חוקי – זו 20% מהחוב

גזילת כסף של הנושים, ניהול בלתי סביר והיא לא תיתן לזה בעל מניות ד' – 7% בעל שליטה – התנגד אבל לא מספיק רק

להתנגד לכן נייחס 3% מהחוב

לקרות – היא תוציא צו מניעה.

בעל מניות ז' – 5% בעל שליטה – עשה מה שיכל – לא נרים

עליו את המסך

הצבעה –

62 בעד

זאת אומרת מייחסים את החוב מול המכנה של 123 – בעל

12 נגד

מניות א' יהיה 100/123 בעל מניות ב' יהיה 20/123 ובעל מניות

ישנו רוב של 80% (סופרים רק את מי שהגיע)

ג' יהיה 3/123 מהחוב.

המהלך החל – וכל הכסף יורד לטמיון.

### הדחייה

הנושים רוצים הרמת מסך – מה הדין?

פתרון:

פסק דין **קיבוץ משמר העמק נגד מפרק אפרוחי הצפון** זהו

הרמת מסך אבל הרמת מסך חלקית. פשוט בעלי המניות שהם

שולחים את הנושים להוציא כסף מהחברה – אין כסף –

גם נושים – נהפכים להיות רק בעלי מניות אבל לא נושים –

החברה חדלת פירעון – תנאי אחד מתקיים

מוותרים להם על חובם. – אבל זה עוד לא מצב שמבקשים

עוברים לשלב השני – האם מתקיים אחד משלושת העילות –

מבעלי המניות ממש לבוא ולשלם מכיסם את כל החוב

הונאה – לא. קיפוח – לא. ניהול בלתי סביר – כן!! החברה

מטרתה לייצר גלידה ולא להמר בקזינו וכלן בהנחה שזה צודק לנושים.

ונכון מגיעים לשאלת המודעות – שלב רביעי.

כאן מתחילים להתייחס לבעלי המניות באופן פרטני

בעל מניות א' – ידע ואף יזם

דיני החברות בנו את החברה בתור אישיות משפטית נפרדת.

הרמת מסך הוא מצב של החזרת המצב לאחור. ככל שהשנים

בעל מניות ב' – ידע אך בחר בעצימת עיניים

עוברות המשפט הולך ומגבש עמדה שלילית יותר על הרמת

בעל מניות ג' – ידע והסכים

מסך. לכן במקום להשתמש בעילות להרמת מסך מנסים

בעל מניות ד' – ידע והתנגד

להוכיח שאין בכלל קיום של התקשרות בין הצדדים ולכן לא

בעל מניות ה' – לא ידע עקב רשלנות

צריך להגיע לפינה של הרמת מסך. לדוגמא – ניתן לטעון

בעל מניות ו' – לא ידע שלא באשמתו

שאחד הצדדים פעל בחוסר תום לב בזמן ההתקשרות בין

בעל מניות ז' – ידע וניסה לעשות כל מה שביכולתו לעצור את

הצדדים ולכן החוזה ביניהם פסול מעיקרו, או רשלנות בדיני

המהלך

נזיקין – וכך לא צריך להגיע מכלל להרמת מסך.

מי שהיה רשולן או לא ידע שלא באשמתו – לא חייב בהרמת

מסך!!

בשנת 2005 ביטלו את הכוח של השופטים להרים מסך חוץ

עצימת עיניים – הרמת מסך!

ממקרים שבהם "צודק ונכון" להרים מסך, והכניסו את העילות

שאם חברה פעלה לפיהם אפשר לטעון שלא היה התקשרות

מבחן המשולש:

ביניהם – הכל בכדי לא להגיע להרמת מסך.

שיעור האחזקות

בעל מניות א' – 55% בעל שליטה – הרמת מסך ב – 100%

היום יש גם את התנאים שצינו שלפני הרמת מסך צריך לעבור לכן, נוצר מצב שאפשר להגיע לבעלי המניות ללא צורך אותם מה שיותר מקשה על השופט להרמת מסך מכיוון שזה להרמת מסך והיא – האחריות האישית!! כבר לא רק המבחן "צודק ונכון"

#### **פסק דין יוסי מאיה נגד פנפורד יהלומנים** – במקרה זה הייתה

חברת יהלומנים שקרסה. יוסי מאיה, בעל החברת התכשיטים שקרסה היו לו חובות של מיליון ונכסים של 400,000. הוא לקח את ה- 400,000 וברח איתם לבלגיה. יוסי מאיה הבין שאם הוא רוצה להישאר בשוק היהלומנים הוא חייב שימחקו לו את החובות. הוא הרים טלפון ומבלגיה ואמר שהחברה שלו תמיד הגמישות (של צודק ונכון של השופטים) יבואו על חשבון מתה, ואם ההוא היה סוגר אותה כמו שצריך כל אחד מהנושים העילות (התנאים שצינו) היה מקבל את האחוז שלו מה- 400,000 אבל הוא ברח ועכשיו יש בקופה 0. הוא מסכים לחזור אם ימחלו לו על החוב

#### **המתח בין שימוש בהרמת מסך לפיתוח סיסמי אחריות**

##### **אישית דיני חברות**

החיסרון החוק מול בית המשפט – בית המשפט דינאמי והשופט יכול לקבוע מה יהיה על המצב הספציפי אותו הוא דן ברגע אמת לעומת עולם החקיקה שהוא מאוד איטי ומסורבל. תמיד הגמישות (של צודק ונכון של השופטים) יבואו על חשבון מתה, ואם ההוא היה סוגר אותה כמו שצריך כל אחד מהנושים העילות (התנאים שצינו)

#### **פסק דין צוק או נגד קאר סקיריטי** – חברה שבעלי מניותיה גם והוא ישאיר לנושים את ה- 400,000 ויוכל להמשיך את

המנהלים. החברה העתיקה פטנט מחברה אחרת, צוק אור. צוקהפעילות העסקית. הנושים הסכימו, הוא חזר ומיד כשהוא חזר אור השקיעה כסף בפיתוח הפטנט ובאה חברת קאר סקיריטי תבעו אותו על כל החוב. הם טענו שזו הברחת נכסים קלאסית, ומעתיקה אותה ולכן תבעה אותה. לחברת קאר סקיריטי לא היה כסף וחברת צוק אור ביקשה לעשות הרמת מסך. ביהמ"ש – השופט חשין אכן ביצע לו הרמת מסך. שמגר באותו פסק דין טען שאין צורך להגיע להרמת מסך – פטנט אסור בגניבה והחברה גנבה את הפטנט- אפשר לתבוע אישית את בעלי החברה!!! וכך לא צריך להגיע להרמת מסך

#### **פסק דין נוזנוסר** – פסק דין שמראה שאחריות אישית עדיפה

על פני הרמת מסך. רוזנוסר היה תכשיטן. הוא טען שהוא שם את התכשיטים בתא המטען של הרכב והרכב נפרץ ונגנבו התכשיטים. חברת הביטוח והנושים תבעו אותו. השופט אמר שהוא חייב מכוח 3 דינים: 1. דיני השליחות – היה שליח לשמור על תכשיטי החברה 2. דיני השומרים – היית שליח לשמור על תכשיטים עבור החברה ומעלתה בתפקידך 3. הרמת מסך – ניהול בלתי סביר. השופטים האחרים אמרו שאין ספק שאותו רוזנוסר חייב, אולם לא צריך להגיע להרמת מסך – ניתן לייחס לו את החובה באופן אישי.

#### **פסק דין ברנוביץ'** – היו למשפחה 2 חברות, האחת ציבורית –

בע"מ והחברה השנייה פרטית. ההבדל היה בבעלות על המניות. בחברה הציבורית משפחת ברנוביץ היו בעלי מניות מהותיים והיו גם משקיעים חיצוניים, בחברה הפרטית רק משפחת ברנוביץ הייתה בעלי המניות. החברה הציבורית מכך שהיא חברה ציבורית, חייבת בגילוי הדוחות הכספיים. משפחת ברנוביץ טענה שהחברה הפרטית ערבה לכל החשבונות של החברה הציבורית. הבורסה, כתוצאה מכך דרשה גילוי של הדוחות גם של החברה הפרטית היות שהם אלא שעריבים לחברה הציבורית.

במחוזי – צריך הרמת מסך!! המידע רלוונטי לציבור ולכן על הפרטית לחשוף את הדוחות שלה

בעליון – לא צריך הרמת מסך!!! שצריך לדווח מידע שהמשקיעים המשקיעים צריכים לדעת על הד

שערבה לחברה שבה הם השקיעו לכן על החברה הפרטית לגלות את דוחותיה הכספיים.

מבחן העילה האישית – אם יש עילה אישית תובעים מכוחה ורק אם אין מתחילים  
ברמת מסך

סעיף 2

כל אדם זכאי להקים חברה – זכות יסוד

**פסק דין גאנץ נגד רשם המפלגות** – פסק דין המבטא אתלכן לסיכום:

הזכות החוקתית להתאגדות במשפט דמוקרטי.

חברה

פרסום מטרות אסורות

לא פרסמו מטרות אסורות

מסתבר שבפועל פועלים

סגירה

בצורה לא חוקי

סגירה

**בראל נכסים בזכרון יעקב נגד מרום יעקב** – סכסוך בין חברה

למתווך בקשר לשאלה האם צריך לשלם דמי תיווך. בחוק

התיווך נקבע:

1. רק מתווכים שעברו בחינות יכולים לעסוק בעסקאות נדלן

2. חובה שיהיה חוזה בכתב בין הקונה/מוכר ללקוח.

נשאלת השאלה האם חברה יכולה להיות מתווך? החברה

עצמה לא עברה בחינות...

השופט דחתה את הטענה הזו ועשתה מעין הרמת מסך

לייחוס זכויות – הזכות להקים חברה היא זכות יסוד לכל בני

אדם. אם מי שעוסק בתיווך חייב לעבור בחינות ויווצר מצב

שחברה אף פעם לא תוכל להיות מתווך. ולכן היא קבעה שאם

יש חברה שכל מי שעובד בה הם מתווכים שיש להם רישיון אז

החברה יכולה לעסוק בתיווך – ובכך מייחסת את רישיון

המתווכים לחברה.

**פסק דין רשמת העמותות נגד כהנא** – תומי כהנא רצו להקים

עמותה. המשטרה התנגדה להקמת עמותה מכיוון שכוונת

תומכי כהנא היא לפגוע בערבים. ואכן הרשמות אכן פסלה

אותם מטענה שמידת ההוכחה שאכן יפעלו נגד החוק היא

"קרובה לוודאית" ולכן במצב כזה אכן ניתן לשלול מהם להקים

עמותה.

כמה ראיות צריך בכדי לבדוק שהחברה עוברת על מגבלותיה?

איזה מידת ראיית צריך להוכיח שמטרות החברה לא

חוקיות/לא מוסריות או נוגדות את תקנות הציבור? ברגע

שהוכח וודאות קרובה!!

**כמו כל זכות גם זכות ההתאגדות היא זכות יחסית – אין**

**זכות מוחלטת**

חברה לא יכולה להתאגד אם:

1. אם החברה עוברת על החוק

2. נוגדת את תקנות הציבור

3. פועלת בצורה בלתי מוסרית

**פסק דין איתי בן חורין נגד רשימת העמותות** – איתי בן חורין

רצה לבטל חברה שעודדה סרבנות לצבא והיועץ המשפטי

לממשלה אמר שאין וודאות קרובה ואישר את ההקמה

**פירוק חברה**

לא ניתן למחוק חברה – חברה היא אישיות משפטית כמו אדם,

**פסק דין רשם החברות נגד כרדיש** – חברה ערבית שהיה להם

עיתון שהפיץ דעות נגד מדינת ישראל. אותה חברה רצתה

להקים בית דפוס ורשם החברות לא נתן להם בטענה שזו

חברה שמטרותיה בלתי חוקיות.

אם הרשם טעה ואישר למישהו פעולה בלתי חוקית – הוא יהיה

חייב לתקן את זה. לפעמים זה רק שינוי שם. סגירה תהיה

הצעד האחרון.

**זכות ההתאגדות**

נשאלת השאלה האם רשם החברות צריך להסתפק רק

במטרה המוצהרת של החברה או להסתכל על פעילות החברה כל אישיות משפטית יכולה להיות חברה

בפעול? בית המשפט אמר – זה לא שיפוט של העבר, זה עניין

של ההווה והעתיד, כלומר צריך לדעת שהמטרה של החברה

הזאת בלתי חוקית ולכן בבג"ץ בעניין זה טען שאין ראיות

שהחברה עשתה משהו בלתי חוקי ולכן הם יכולים להקים את

חברת הדפוס שלהם. אולם אם יתברר שהחברה אכן פועלת

נגד החוק – מפרקים את החברה.

כל מקום שנאמר אדם – אף חבר בני אדם.

- הקפדה על דרישות פורמאליות
- הקפדת יתר על הליכי אישור עסקאות עם בעי עניין
- דרישת קיומו של מנהל כללי לחברה
- חובת מינוי מבקר פנימי

הגבלת הקמת חברה - מי שהורשע בהרמת מסך לא יכולים להקים חברה 5 שנים מיום הרמת המסך

- השכלות לסווג חברה כחברה פרטית:
- אין דרישת מינוי לגבי מספר דירקטוריונים
- אין דרישה לקיומו של מנכ"ל
- אין דרישה למינוי מבקר פנים
- הקלה יחסית בדרישות הפורמאליות
- הקלה יחסית על הליכי אישור עסקאות עם בעלי עניין

לא חייבים להשתמש בזכות של הקמת חברה! האדם הרגיל לא חייב להקים חברה אולם ישנם עיסוקים מסוימים שחייבים לפעול רק כשהם חברה כגון:  
בנק  
חברת ביטוח  
ניהול תיק השקעות  
הסיבה לכך היא רגולאטורית, הרגולאטור רוצה לפקח על הנעשה.

**המחיר לכך שחברה בוחרת לעבור מפרטית לציבורית היא הסעדים שמנינו, אולם היתרון הוא הנגישות והמסחר במניות.**

כל מי שרוצה להקים חברה לא למטרות רווח חייב להקים חברה שלא לצורך מטרות רווח – חברה לתועלת הציבור!

**בגץ לשכת מנהלי ההשקעות בישראל נגד שר האוצר** – נקבע

שאם אדם רוצה לנהל תיק השקעות הוא חייב להקים חברה בכדי שהרגולאטור יוכל לראות שיש למקים הון עצמי

חובת הגשת מאזניים בחברה פרטית

- הכלל בחברה פרטית הוא שהיא צריכה להגיש דוחות כספיים אם **מתקיים** בה אחד משלושת התנאים הבאים:
- 1. אם התקנון אינו מסייג את הזכות להעביר את מניותיה
- 2. אם התקנון אינו אוסר הצעות לציבור
- 3. אם התקנון לא מגביל את מספר בעלי המניות בחברה עד לחמישים

### חברה פרטית וחברה ציבורית

חברה מתחלקת לציבורית ופרטית

פרטית – כל חברה שרשם החברות רשם אותה

ציבורית – חברה שמניותיה רשומות למסחר בבורסה או שהוצעו לציבור על פי תשקיף כמשמעו בחוק לניירות ערך.

**אם התקנון מסייג את הזכות להעביר ואוסר הצעות לציבור ומגביל את מספר בעלי המניות עד 50 – הוא לא חייב בהגשת דוחות!!**

בחברה פרטית – יש חברה ויש בעלי מניות. אם הסחר במניות הוא פרטי – אחד מוכר לשני אז זה חברה פרטית.

בחברה ציבורית – משתמשים בבורסה – מקום מאורגן לקנות ולמכור מניות.

סוגים מיוחדים של חברות פרטיות

**חברה פרטית לא פעילה** – שמחזור הפעילות שלה מתחת ל 500,000 – לא חייבת בהגשת דוחות כספיים וביקורת בין אם היא פרטית או ציבורית – משרד המשפטים טוען – זה מיותר!!  
לכן חברות ציבוריות עד חצי מיליון לא חייבות למנות רואה חשבון מבקר. (אם יש 90% מבעלי המניות שלא רוצים את הרוח)

ההשלכות לסווג חברה כחברה ציבורית:

- לפחות שני דירקטורים חיצוניים בדירקטוריון, לפחות אחד מהם מומחה חשבונאית ופיננסית ויתר הדירקטורים בעלי כשירות מקצועית
- דרישות דיווח רחבות או ייחודיות

**חברה מעין שותפות** – חברה שבעל המניות טוען שאומנם הקימו חברה אבל התכוונו שיחסייהם יהי כשל שותפים. דוגמא: **בישראל**. (ייעשה כאשר נושים ישראלים מקופחים – יפרקו שלושה אחים הקימו פלפל ושתיים התנפלו על אחד ותמיד את הנכסים בכדי לשלם לנושים אלו) מקבלים החלטות השלישי שלא שמח מכל העניין רוצה לפרק את החברה אבל לא יכול כי הוא בחברה ולכן הוא בא לבית המשפט ואומר שהוא התכוון לשותפות שכן אפשר לפרק כשנוצר מצב כזה.

\* **חברה שהתאגדה בחו"ל ומקום העסקים הוא בישראל** – צריכה להירשם ולדווח לרשם החברות בישראל ולשלם אגרה.

**חברה לתועלת הציבור** – חברה שמקדמת מצרה ציבורית אבל פועלת ללא מטרות רווח. החברות הנ"ל רשומות ברשם העמותות וההקדשות כדי שיהיה יותר פיקוח והוסיפו להם חובת **רישום כפול** - חברות שרשומות בישראל ונסחרות בחול דיווח מילולי כדי שהדוחות יהיו ברורים יותר גם למי שלא יודע יכולות לדווח באותה ארץ שהנפיקו את מניותיה ורק לשלוח לקרוא דוחות כספיים העתק לישראל – בעצם בישראל מוותרים על חוק לניירות ערך!!

**חברות שלא לקחו על עצמם 3 ההגבלות אבל לא נסחרות בבורסה** – לפי פקודת החברות לא נחשבות חברות ציבוריות ולפי חוק החברות נחשבות לחברות ציבוריות. (כי פרטי זה רק מי שלקח את שלושת ההגבלות)

**נגד שטרן** – חברה ישראלית ששכחה לציין נתון ונזכרו כעבור 3 רבעונים **Verifone Holdings** ודיווחו אחרי 3 רבעונים – הדין שחל עליהם הוא הדין האמריקאי כי מניותיה נסחרות שם!! (אם זה היה בישראל היא לא הייתה צריכה לשלם פיצוי בגלל שזה קרה בארה"ב חויבה בפיצוי!)

### איך מתייחס חוק החברות להפרדה בין פרטית

#### לציבורית?

\* **חברות לתועלת הציבור שהקימה עמותה בחו"ל** כשנחקק חוק החברות הגישה הייתה שהמאחד רב על השונה. **ופועלות בארץ** – אם היא חברה זרה שפועלת כחברה הם שתיהן חברות, אישיות משפטית נפרדות, וניתן לעשות להם לתועלת הציבור בישראל יחולו עליה חוקי חברות לתועלת הסדרים דומים. רב המשותף על הנבדל. מאז בצורה עקבית. הציבור בארץ. הולכת ומסתמנת מגמת בידול בין חברות פרטיות וציבוריות. בחברה פרטית – המשפט יכול להתערב פחות ולתת להם כלים דיספוזיטיביים

בחברה ציבורית – המשפט צריך להתערב יותר להוסיף להם כללים קוגנטיביים. (ביקורת וריגולציה)

#### דיווחים

#### חברה פרטית

חייבת בדיווחים לרשם החברות ולהגשת הצהרה שהמנהלים ראו את הדוח, אם לא עמדה בשלושת התנאים שציינו. בכל מקרה היא צריכה להכין דוחות פעם בשנה ולהראות אותם למנהלים – מה שהתנאים מסבירים היא את החובה בהגשת הדוחות.

#### חברה לתועלת הציבור

גם דוחות שנתיים

#### תופעת הגלובליזציה

יש חברות שפועלות בחו"ל. משקיעים ישראלים שנרשמים בחברה בחו"ל. החוק צריך להתמודד עם זה, והחוק מכיר בחברות זרות. ולכן חוק החברות צריך כל הזמן להסתכל מה קורה בחו"ל.



הון מניות רשום – כמה מניות אפשר להנפיק (זו מגבלה)

הון מניות מונפק – כמה מניות הנפיקה החברה בפועל

התקנון נתון לשינויים שמושפעים מניהול נכון של החברה בשונה מחוזה שניתן להשתנות רק בהתאם לחוקיו (הצעה וקיבול).

בחברה רוב יכול לקבוע **ולכפות** את דעתו על המיעוט, בתקנון שניהם מופיעים – כיצד? ולכן תקנון הוא שונה מחוזה שכן בחוזה חייב שיהיה הצעה וקיבול כדי שהוא ישתנה

## סעיף 23

חתימה על התקנון בתחילת חייה של החברה תעשה על ידי כל בעלי המניות הראשוניים (במקרה של תקנונים חשובים – גם עו"ד יהיה נוכח לאשר את המאורע) לכן בתחילת חיי החברה ישנה 100% של בעלי המניות שכן כולם חותמים

## סעיפים 18 – 19

פרטים שחובה לכלול בתקנון

1. **שם** החברה

2. **מטרות** החברה

3. פרטים בדבר הון **המניות הרשום** (סעיפים 33 ו-34)

4. פרטים בדבר **הגבלת האחריות** (סעיף 35)

פרטים שניתן לרשום בתקנון (לא חובה)

1. **הזכויות והחובות** של בעלי המניות ושל החברה

הערך הנקוב הוא בשביל לציין חלוקת רווחים. לדוגמא: מינה  
2. הוראות לעניין **דרכי ניהול** החברה **ומספר דירקטוריונים** עם 5 ערך נקוב לעומת 3 ערך נקוב אומר שבהצבעה כל מניה  
3. **כל נושא אחר** שבעלי המניות ראו לנכון להסדירו בתקנון. היא קול אחד אבל בחלוקת הרווחים אחד יקבל 5 והשני יקבל 3.

## פרטים שחייבים להכליל בתקנון

א. שם – לעיתים כדאי לציין בערבון מוגבל או בע"מ בסוף השם הערך הנקוב גם אומר משהוא על האחריות של בעל מניותיה. היא אומרת שהאחריות לא יכול להיות פחות מהערך הנקוב שרשום על המניה (לדוג' לא יכול להיות פחות מחמש למי שיש לו ערך נקוב חמש).

חל איסור לשם מטעה – "מייקי" או "ביבוק" וכו'..

איסור שם הנוגד את תקנות הציבור

## ב. מטרות החברה

חברה יכולה לציין בתקנונה שלושה אופציות אחת משלושת האופציות כמטרות

1. לעסוק בכל עיסוק חוקי

2. לעסוק בכל עיסוק חוקי למעט בסוגי עיסוקים שפורטו בתקנון (יותר מגביל)

3. לעסוק בסוגי עיסוקים שפורטו בתקנון (הכי מפורט)

צריך לכתוב בנוסף לכמות ההון הרשום את הדברים הבאים:  
1. הון נפרע – כמה מההון הוא באמת הון שהאדם הוציא מכספו ועכשיו מצוי בידי החברה  
2. הון בלתי נפרע – רזרבה שיש בחברה – בעל המניות אומר שהוא חייב לחברה אבל עוד לא שילם לחברה

כמו כן יש להפריד בהון הבלתי נפרע

הון נדרש – שהחברה דרשה את הכסף

הון בלתי נדרש – שהחברה לא דרשה את הכסף

## ג. פרטים בדבר הון החברה

ישנו הון מניות רשום והון מניות מונפק



## לסיכום:

**הון מונפק = הון נפרע + הון בלתי נפרע**

**הון בלתי נפרע = הון נדרש + הון בלתי נדרש**

" חוזה שכריתתו, תכנו או מטרתו הם בלתי חוקיים, בלתי

מוסריים או סותרים את תקנות הציבור בטל"

לדוגמא: הגבלה לא סבירה על חופש העיסוק לאחר שבעל

המניות חדל להיות בעל מניות

(הסיבה לכך שחייבים לרשום את ההון הרשום היא בגלל תופעת הדילול – ברגע שינפיקו עוד המשקיעים הראשוניים יכולים להוות אחוז הרבה יותר קטן ממה שהם התחילו ולכן בכדי למנוע זאת קבעו תקרת גג לכמות המניות הרשום)

ד. הגבלת אחריות

סעיף 35 לחוק

אחריות של בעלי המניות צריכה להיות כתובה בתקנון, כאמור מינוי דירקטוריון

היא לא יכולה להיות פחותה מהערך הנקוב של המניות.

האסיפה הכללית השנתית תמנה את הדירקטוריונים, **אלא**

**אם כן נקבע אחרת בתקנון**

פרטים שניתן לציין בתקנון

המחוקק כבר רשם תקנות ברירת מחדל – שהוא חוק החברות. סעיף 11

וחלק נכבד מהתקנון בין צדדים שונים נכתב. לכן כאשר לא רשאית חברה לתרום סכום סביר למטרה ראויה, אף אם

מצויין שום דבר בחלק הרשות של התקנון – חוק החברות הינו התרומה אינה במסגרת שיקולים עסקיים כאמור, **אם נקבעה** ברירת המחדל.

**לכך הוראה בתקנון**

כאשר התקנון מתנהג במצב של רוב ישנו סיכון שהרוב יעשוק אלו דוגמאות לכך שחוק החברות משאיר מקום מרווח את המיעוט – ולכן בכדי לנהל מסחר תקין מנסים להסדיר את לכותבים התקנון בחלק הרשות לקבוע איך יתמנו כל המצבים האפשריים מבעוד מועד. לדוגמא:

מצב שמשוה יהיה לו 49.9% מהמניות ו- 0 השפעה בחברה!! שינוי התקנון

לכן מתקנים תקנות בתקנון שיסדירו מה הצד הנ"ל יהיה זכאי – כל שינוי בתקנון צריך לעמוד ב- 3 התנאים הבאים:

1. השינויים צריכים להיות בעלי נגיעה לחברה או לבעלי מניותיה

2. השינויים צריכים לעמוד בתקנות הציבור (כמו לדוגמא החוזה האסור אסור שיכנס בשינויים)

3. השינויים אינם נוגדים הוראת חוק קוגנטיבי

**ההבדל בין חוקים קוגנטיבים וחוקים דיספוזיטיבים**

סעיפים קוגנטיבים בעלי החברה אינם יכולים להתנות עליהם לעומת חוקים דיספוזיטיבים שהם יכולים. לכן המחוקק כתב בחוק החברות במפורש מהו חוק קוגנטיבי שחברה חייבת לעמוד בה לעומת חוקים שהחברה יכולה לאמץ אילו תבחר לעשות זאת (דיספוזיטיבי)

שינוי התקנון אינה חייבת לרצות את כל בעלי המניות. יותר מצוי שהיא לא תרצה את כל בעלי המניות אולם רוב בעלי המניות אכן צריכים להסכים על השינוי.

חוזה פסול

השינוי צריך לביות בתום לב ולטובת החברה. לכן בהינתן מצב סעיף 20

שהרוב עושק את המיעוט או שהמיעוט עושק את הרוב – זהו מצב שאסור יקרה. כאשר ישנה החלטה של בעלי המניות שפוגעות בסוג מסוים של בעלי המניות – צריך רוב של אותו סוג של בעלי המניות בכדי לקבל את ההחלטה

**פסק דין קידרון נגד בורסת היהלומים** – בוררות הוא בית

משפט פרטי. בתקנון הבורסה ליהלומים כתוב שכאשר יש מחלוקות מסחר בין בעליהם הם ילכו לבוררות. היה עוד כלל בתקנון שאמר שאסור לשכור ייצוג משפטי מבחוץ. היה מותר לחבר הבורסה ליהלומים להביא רק חבר בורסה שיופיע בבוררות או שיכל להגיע לבדו. היה חבר בורסה שגם היה עורך דין – קדרון. באיזשהו שלב חברי הבורסה לא אהבו את העניין שקידרון אומנם חבר יהלומים אבל גם עורך דין והוא מייצג הרבה אנשים מהבורסה כשהם הולכים לבוררות, לכן התאספה חברי הבורסה והחליטה לשנות את התקנון בכך שקבעו שאסור שחברי הבורסה יהיו מיוצגים על ידי אנשים שפרנסתם לייצג אנשים – ובכך פרנסתו של מר קידרון נשמטה לטמיון. מר קידרון לא הפסיד בשקט אלא פנה לבית המשפט בטענה שהשינוי בתקנון אינו נוגע את החברה או לבעלי מניותיה. בית המשפט קבע שהשינוי נוגע בפעילות החברה.

### **שינויים על ידי בית משפט**

במצבים של

1. קיפוח

2. להוציא ממצב של תקיעות, שלא יגרם מצב שהחברה

סטטית (חריג)

סעיף 17

ישנה פרוצדורה לשינוי תקנון הנקבעת על ידי החוק – הוא חוק קוגנטי!!

**פסק דין לאו נגד טוקטלי** – הפסק דין מדבר על השאלה האם

אפשר לשנות תקנון על פי התנהגות? התשובה היא לא! בין שני אנשים פרטיים אפשר (אדם שולח אדם אחר לקנות משהו ממכונה ונותן כסף, כל יום אותו סכום. לאחר תקופה האדם שלוקח את הכסף אומר – רגע זה עולה יותר! נקשר ביניהם סוג של חוזה שמתבסס על התנהגות ולכן האדם הראשון לא חייב בכסף – כאמור בחברות זה לא כך!)

סעיף 191

סעד נגד קיפוח של בעלי המניות שבמיעוט – שינוי התקנון על ידי בית משפט

סעיף 192

על בעלי המניות לפעול בתום לב ובדרך מקובלת ויימנעו מניצול לרעה של כוחו בחברה. (לדוגמא קיפוח של בעלי המניות שבמיעוט)

סעיף 193

בעל המניות צריך לפעול בהגינות כלפי בעלי המניות שבמיעוט המניות. עתרו לבית המשפט בטענה שתקנון הוא כמו חוזה ולכן כמו שבחוזה החוזה תקף לאחר מות הנישום כך גם בתקנון.

בית המשפט אמר שתקנון הוא חוזה מיוחד ולכן המצב כן אפשרי, היורשים לא קיבלו את המניות, והמניות התחלקו בין יתר בעלי המניות. (לחוק שאומר שהחוזה נשאר לאחר המוות קוראים "חוזה סטוטורי")

#### סעיף 352

הסעדים על הפרת התקנון – כמו חוזה

#### אופיו של התקנון

בחוזה אחיד הצד החזק מכתוב חוזה לצד החלש (לדוגמה בבנק, משכנתא חברות סלולר וכו') ההנחה היא שאם הצד החלש היה יכול להתנגד, הוא היה עושה זאת. במושגים של דיני חוזים – האם התקנון יכול להיות חוזה אחיד? אם התשובה היא כן, בית המשפט יכול לשנות תקנון על הטענה שהתקנון מקפח את היחידים, החלשים!

לכן, בתחילה בתי המשפט אמרו שהתקנון אכן כמו חוזה אחיד ולכן יש להם את הסמכות לשנותו. לעומת זאת, בתקופה האחרונה בתי המשפט סוברים שחוזה של חברה בא להסדיר את הפעילות העסקית שבה (ולאו דווקא יחסים בין גורמים שונים בחברה), לכן אין לו אופי של חוזה אחיד. לעומת זאת אם בתקנון יש מסווה של הסדרת יחסי העבודה בין עובד למעביד ונוצר מצב של קיפוח, בית המשפט רשאי לראות את התקנון כאל חוזה אחיד שמבסס מעמד של עובד מעביד ולהתערב.

**קְרָן הגמלאות של חברי אגד נגד יעקב** – באגד יש תקנון, ובתקנון גם רשום תנאי העסקה של חברי החברה (העובדים) לחברה. יעקב היה עובד בחברה שנתפס על גניבה מזערית. הוא גם היה קרוב לפנסיה בזמן שתפסו אותו. בתקנון היה מצויין שאם אדם מואשם בגניבה, הוא לא יהיה זכאי לתשלומי הפנסיה. יעקב טען שזהו סעיף מקפח ושהתקנון בעצם חוזה אחיד. בית המשפט אכן פסק לטובתו של יעקב מכיוון שסבר שבמקרה הנל התקנון היה גם מסווה לחוזה שבין עובד למעביד ולכן יכול להתערב בו, במיוחד שהמצב הוא חוזה אחיד שהפרט מקופח על ידי החברה.

#### השוני בין חוזה לתקנון

כאמור השוני העיקרי הוא באופן קבלת ההחלטות. בתקנון הרוב קובע ובחוזה ישנו הצעה וקיבול. לעומת זאת ישנו שוני נוסף – בחוזה כאשר רוצים לשנותו החוזה הישן מתבטל ונחתם חוזה חדש. לעומת זאת תקנון ניתן לשינוי על ידי רוב!

אולם יכול להיווצר מצב שישנו תקנון בחברה ואיתו יבואו חוזים בין בעלי המניות. לדוגמה מצב שבעל מניות רוצה שהחלטה מסוימת תתבצע, ולכן הוא חותם חוזה עם רוב בעלי המניות על קיום ההחלטה. באסיפת המניות לא הצביעו כמו שרצה. ההחלטה שהתקבלה באסיפת המניות תקפה לעומת זאת בעל המניות יכול לתבוע את בעלי המניות האחרים על כך שהפרו חוזה. (חוזים אלו הם תקפים מכוח חוק החוזים)

#### פירוש תקנון – האם כמו חוזה או כדבר אחר?

בחוזים עולה המגמה שמחפשים את הכוונה של הצדדים ולא רק את מה שכתוב בחוזה (לא רק את המילה הכתובה). בתקנון נצמדים למלל בגלל הפתיחות לציבור – כאשר המנייה תימכר לציבור, הציבור לא יודע למה "התכוונו" בעלי המניות. הוא יודע מה כתוב בתקנון, ולכן צריך להיצמד למלל התקנון.

**פסק דין הולנדר נגד המימד החדש** – שני צדדים בעלי שליטה שווה החליטו ביניהם שאחד מהם יהיה מנכ"ל וחלק מאנשיו יהיו דירקטוריונים ושהצד השני יקבל את יתר חברי הדירקטוריונים. אולם לא ציינו זאת בתקנון. החברה הונפקה לציבור והצד שהובטח לו המנכ"ל נכנס לעמדת מיעוט בין בעלי המניות. הצד השני מעוניין לפטר אותו מהמנכ"ל. בית המשפט קבע – הולכים לפי התקנון!

#### המצב לפני שנת 2000

כאמור, חוק החברות נחקק בשנת 2000 לעומת זאת היו חברות לפני שנה זו – כיצד הם פעלו? היה תזכיר שבו היו דברי החובה שחובה שיהיה בתקנון (שם, מטרה, הון רשום, הגבלת אחריות) והיה אופציה לכתוב תקנון. חברה שעוברת עם תקנון לשנת 2000 צריכה רוב של 75% בכדי לשנות את תקנונה.

#### מבנה החברה, חלוקת סמכויות בין ארגונים וחריגה

##### מסמכות

##### רקע:

\* סמכות שיורית – יש לדירקטוריון את הסמכות כאשר לא יודעים למי לפנות (סעיף 49)

בשלב הראשוני נוסדו שני ארגונים – אסיפת בעלי המניות ודירקטוריות. תפקיד בעלי המניות היה להשקיע את ההון הראשוני והחברה בבעלותם, אולם בגלל המגבלות שצינו

בתחילת הקורס (פירוק הקניין, קושי לקבלת החלטות) הוחלט מנכ"ל

למנות דירקטוריון שהוא ינהל ביעילות ובמומחיות את החברה. \*מקבל את סמכויות העזר (לבקש מאנשים שיעזרו לו)

סופו של שלב זה הוא שיש שני ארגונים לחברה. \* סמכות שיורית על הביצוע השוטף

אולם התגלו מספר קשיים במבנה זה:

1. קושי בפיקוח אפקטיבי על הגוף המנהל של כלל בעלי המניות

2. קושי בניהול שוטף של הדירקטוריון עקב בעיית קבלת החלטות מהירות

## חובה תמיד שיהיה בעלי מניות ודירקטוריון בנוגע למנכ"ל – רשות!

סעיף 57

סמכויות קוגנטיות של בעלי המניות

1. שינויים בתקנון

2. הפעלת סמכויות הדירקטוריון

3. מינוי רואה החשבון המנקר של החברה

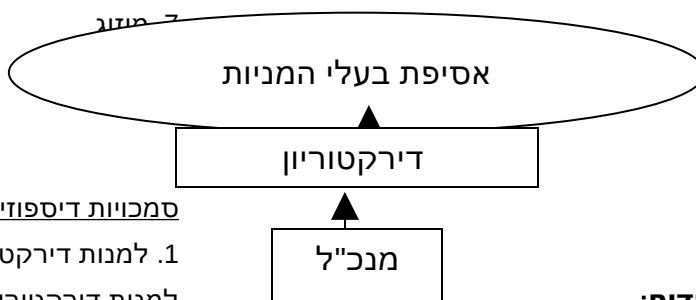
4. מינוי דירקטוריונים חיצוניים

5. אישור פעולות ועסקאות הטעונות אישור האסיפה הכללית

6. הגדלת הון המניות הרשום

## לכן הוחלט למנות מנכ"ל שיפעל לפי הדרך שיתווה הדירקטוריון (הדירקטוריון מופקד על מתווה דרך והמנכ"ל מופקד על הניהול השוטף של החברה)

לכן מבנה החברה בנוי כדלקמן:



סמכויות דיספוזיטיות של בעלי המניות

1. למנות דירקטוריון באסיפה השנתית – לא חובה (חובה

למנות דירקטוריון לא חובה שזה יקרה באסיפה השנתית)

סעיף 50

"חברה רשאית לקבוע בתקנונה הוראות לפיה רשאית האסיפה

\* יכולים ליטול סמכויות הכלליות ליטול סמכויות הנתונות לארגון אחר .... הכל לעניין

מסוים או לפרק זמן מסוים."

אם בעלי המניות לקוחים לעצמם אחריות מהדירקטוריון הם

חייבים להסכים על שני תנאים :

1. איזה עניין בדיוק הם לוקחים לעצמם

2. לכמה זמן הם לוקחים עניין זה לידם

דירקטוריון

\* יכולים ליטול סמכויות קוגנטיות

סעיף 92

## חלוקת התפקידים:

אסיפת בעלי המניות (לא מומחים)

\* החלטות העל ביחס להשקעה הראשונה

\* החלטות במצבים שהדירקטוריון בניגוד עניינים

עזר (לבקש מאנשים שיעזרו להם)

\* יכולים ליטול סמכויות מהותיות במצבים מסוימים על ידי

לקיחת מומחים

דירקטוריון (מומחים)

\* התוואת מדיניות – אסטרטגיה – איך מתכוונים לממש את

החלטות בעלי המניות

\* פיקוח על המנכ"ל

עזר (לבקש מאנשים שיעזרו להם)

1. יקבע את תכניות הפעולה של החברה ועקרונות למימונם
2. יבדוק את מצבה הכספי של החברה ויקבע את מסגרת האשראי שחברה יכולה ליטול
3. יקבע את מבנה הארגוני ואת מדיניות השכר
4. רשאי להחליט על הנפקת איגרות חוב
5. אחראי לעריכת הדוחות הכספיים ולאישורם
6. ידווח לאסיפה הנשיתית על מצב החברה

#### סעיף 288 (ב)

סמכויות הדירקטוריון אינן ניתנות לאצילה!!!

#### וועדות דירקטוריון

וועדות שהקים הדירקטוריון וישנם שני שימושים עבורם:

1. ועדה מחליטה – שתחליט לעניינים מסוימים
2. ועדה מייעצת – שתייעץ לעניינים מסוימים

#### 1. שאלת תרגול

לחברה מסוימת יש תקנון. חברי הדירקטוריון מעוניינים למנות למנכ"ל אלמוני, ואילו בעלי המניות באסיפה רוצים למנות מנכ"ל פלוני. כיצד יש לפעול?

#### 1. פתרון

מיהו הארגון המוסמך למנות מנכ"ל – דירקטוריון! (סעיף 92) לכן אם בעלי המניות רוצים למנות את המנכ"ל הם יכולים לעשות את זה בשתי דרכים:

1. לשנות בתקנון שהם אלו האחראים למנות מנכ"ל – וכך זוהי סמכותם
2. בעלי המניות רשאים ליטול את חלק מסמכויות הדירקטוריון לזמן מסוים ולייעוד מסוים וכך למנות דירקטוריון כרצונם.

האם הדירקטוריון יכול להיות המנכ"ל?

**פרטית – יכול**

**ציבורית – יכול אבל הרשות לניירות ערך אמרה שזה לא ראוי**

**להלכה – תיאורטית יכול להיווצר מצב כזה ומתקיים תנאי שצריך חוץ מרוב בעלי המניות - גם חצי מהסכמת מניות המיעוט להחלטה כזאת. כמו כן המינוי לא יהיה**

קיום הוועדות הוא קיום דיספוזיט שחייבים ללכת לפי החלטות הוועדה שזה צריך אישור דירקטוריון – כ

#### וועדת ביקורת

תפקידים:

1. לעמוד על ליקויים בניהול העסק (שהכל מסודר)

2. להחליט אם לאשר פעולות ועסקאות הטעונות אישור (כוח אדיר!!! יש לה זכות וטו להגביל או לאשר עסקאות)

#### סעיף 51

נטילת הסמכויות מהמנכ"ל לדירקטוריון היא הוראה דיספוזיטיבית

#### סעיף 55

אם ישנה פעולה שנעשת על ידי גוף שאין לו סמכות יכול הגוף שבידו הסמכות לפנות לבית ממשל ולבקש צו מניעה.

#### סעיף 46

יכולים בעלי המניות להוסיף ארגונים בנוסף לדירקטוריון ומנכ"ל.

מנכ"ל חברה, שבתקנונה נקבע כי מתירה למכור ספרי תנ"ך, מחליט למנות לעצמו יועצי שיווק באינטרנט, יועצי פרסום ויועצים למסחר תכנים דתיים ופילוסופים (החלטה 1) בהתאם להמלצת הראשונה של היועצים, מחליט המנכ"ל כי החברה תפנה לתחום פעילות חדש ותקים מכללה ללימודי תנ"ך ופילוסופיה (החלטה 2) חברות הדירקטוריון רותחות על החלטות המנכ"ל וטוענות כי אין להן כל תוקף. ליתר בטחון הן מורות למנכ"ל לבטל את ההחלטות האמורות. – מה דינן של ההחלטות?

#### 2. פתרון

החלטה ראשונה – סעיף 120 המנכ"ל אחראי לניהול השוטף של החברה, וסעיף 48 כי הוא יכול למנות סמכות עזר הדרושות לביצוע התפקיד. יחד עם זאת אם הוצאה גדולה מדי יכולים לטעון שהמנכ"ל לקח מסמכויות הדירקטוריון שהוא מנוי על מבנה החברה והוצאות השכר של החברה ולכן יכול להיווצר מצב שהמנכ"ל לקח מסמכויות הדירקטוריון.

החלטה שנייה – המנכל כפוף לדירקטוריון (אלא אם כן נקבע לאחרת בתקנון) ולכן הדירקטוריון מוסמך להורות למנכל אל הפסקת פעילות. בנוגע להחלטה להקים מכללה – הדבר נוגד

לעומת זאת, ניתן להגיד שבעלי המניות נוטלות את הסמכות לזמן מסוים (אם נקבע על כך בתקנון) ובכך היא יכולה להנפיק את האג"ח.

את מטרות החברה (שמטרות החברה הם בסמכות בעלי

המניות) כך שמלכתחילה מדובר בהחלטה של המנכל שאין בסמכותו לקחת.

## 5. שאלת תרגול

האסיפה הכללית של החברה הקימה ועדת השקעות,

שהחליטה על הנפקת אג"ח. הועדה הוסמכה על ידי האסיפה

ד באופן נחרץ ,  
ימנע את

התערבות הדירקטוריון בענייני המנכל הוא כלל דיספוזיטיבי. לכן אם בעלי המניות רוצים לחזק את מעמדו של המנכל ושהוא לא יהיה כפוף לדירקטוריון הם צריכים

— — — — —

לכן אם הוחלט במקרה הזה שהמנכל לא יהיה כפוף

לדירקטוריון הוא יכול להחליט את ההחלטה הראשונה אולם את השנייה היא בכל מקרה בידי בעלי המניות לכן הוא אינו רשאי לקחת סמוכות זאת. בכל אופן, למרות זאת ישנם כפיפוס קוגנטית של הדירקטוריון על המנכל שאת זה אי אפשר לבטל

ברגע שניתן הסמכות לוועדה להנפיק אגח – זו חריגה

מסמכותם כי רק הדירקטוריון יכול להנפיק אגח, לכן לנוכח  
החריגה בסמכות הדירקטוריון יכול לפנות לבית משפט ולבקש  
צו מניעה כנגד פעולת הועדה.

### 3. שאלת תרגול

האסיפה הכללית של החברה החליטה להקים ועדת השקעות אשר תפקח על פעילות הדירקטוריונים ותייעץ לו כיצד להשקיע את כספי החברה ולנהל את מדיניותו המוניטרית .  
האם הם יכולים לעשות זאת?

## 6. שאלת תרגול

מטרת החברה כמצויין בתקנונה , היא העיסוק בפרסום בארץ. דירקטוריון החברה החליט להרחיב את פעילות החברה ולעסוק גם בפרסום בחו"ל החברה עומדת להתחיל לפעול לצורך יישום ההחלטה. במידה ויש חבר דירקטוריון שמתנגד להחלטה כיצד הוא יכול בכדי למנוע את הפעולה מלהתבצע?

## 6. פתרון

החלטת הדירקטוריון מהווה חריגה על סמכויותיו ולכן הדירקטוריון יכול ללכת ולבקש צו מניעה.

אם על ידי החלטה של החברה – שהמחליט לא היה לו סמכות להחליט – צד ג' נפגע – ההחלטה תקפה והחברה צריכה לשלם לצד ג' ובתנאי שהוא פטל בחוסר תום לב

לדוגמא:

אם החברה נתנה לגוף מנהל השקעות להנפיק אג"ח והוא הנפיק ואנשים רכשו את האג"ח ולאחר מכן התגלה שלגוף זה בכלל אין את הרשות להנפיק אג"ח. ההחלטה של הגוף תקפה והאנשים שרכשו את האג"ח עדיין זכאים לאג"ח.

לעומת זאת אם ספק מתקשר אם חברה בכדי לבצע הזמנה של מחשבים – והוא מתקשר עם העוזרת של החברה ואיתה חותם את ההסכם – החברה לא חייבת באספקת המחשבים.

אם מדובר בייעוץ בלבד וועדת ההשקעות אינן ארגון ולכן היא יכולה לפעול. אם מדובר בפיקוח יש לדון במשמעות הדבר אבל הם לא יכולים להורות לדיקטוריון מה לעשות מכיוון שמדיניות כספית נתונה בסמכויות הדיקטוריון.

#### 4. שאלת תרגול

בעלי מניות מחליטים כי מעתה הגורם היחיד שיחליט על הנפקה של דרת אג"ח בחברה יהיה אורגן חדש אותו הקימו לצורך כך ושאותו יאייש מומחה בנושא איגוח. חברות הדירקטוריון טוענת כי אין לחלטה כל תוקף – מה הדין?

#### 4. פתרון

ככלל מותר לאסיפת המניות ליצור אורגנים חדשים בחברה, יחד עם זאת אסור לאורגנים אלה לפעול בניגוד להוראות קוגנטיות של חוק החברות, שאחת מהן היא שרק לדירקטוריון מותר להנפיק אג"ח. ולכן סמכות הארגון החדש בטלה.

בכלל שלא סביר שהעוזרת תהיה בעלת הסמכות לקבוע החלטות כאלו.

חיסול חברה נובע מהכרה משפטית שחברה חוסלה – דהיינו מכך שרושמים ברשם החברות שהחברה חוסלה. יש להבדיל בין פירוק חברה לחיסול חברה

ההבדל בין המקרים הוא עניין תום הלב – במקרה הראשון

רוכשי האג"ח פועלים בתום לב כי מאיפה הם אמורים לדעת מי מטרתו של פירוק החברה היא הכנת התנאים הטכניים לחיסול הנפיק את האג"ח אם זה הדירקטוריון או וועדה שמונתה מבעלי החברה על ידי ריכוז נכסי החברה, שחרור מחובות המניות – ולכן עיקרון תום הלב חל והם זכאים לאגח לעומת זאת במקרה השני ברור שהעוזרת אין לה סמכות ולכן חברת המחשבים התקשרה עם החברה בניגוד לעיקרון התום לב – ולכן העסקה מבוטלת.

את הליכי הריכוז הנכסים יש לעשות בהתאם לדין – ולכן יש להשתמש בפקודת החברות.

## 7. שאלה לתרגול

מטרת חברת פרסום כמצויין בתקנונה היא עיסוק בפרסום

בארץ. דירקטוריון החברה החליט להרחיב את פעילות החברה סעיף 256

ולעסוק גם בפרסום בחו"ל. לאחר קבלת ההחלטה, הצהיר בית המשפט של הפירוק

דירקטור ממורמר כי אין תוקף להחלטה. בבירור עם כל 3 בעלי בית המשפט המחוזי מוסמך לפרק חברה במחוז שבו:

המניות מתברר כי שניים תומכים במטרה החדשה ואילו אחד 1. משרדה הרשום של החברה

מתנגד – האם אפשר להכשיר את המטרה החדשה? 2. מקום עיסוקה העיקרי של החברה

3 דרכים לפירוק חברה

## 7. פתרון

אם לפי תקנון החברה, די ברוב של שתי שליש לשינוי התקנון סעיפים 319 – 321

– ניתן יהיה לאשר את החריגה!

## א. פירוק מרצון

ישנם 2 סוגים

1. בידי בעלי המניות - שצריך הסכמה של לפחות 75% מבעלי

וועדת ההשקעות החליטה להנפיק אג"ח. הדירקטוריון מנגד

המניות

באופן נחרץ. רוב חברי האסיפה הכללית תומכים בהנפקה. 2. בידי הנושה

ייעצמו לאסיפה הכללית כיצד ניתן להביא ליישום התוכנית (2

דרכים)

אם בעלי המניות מתחילים את הפרוצדורה הם מממנים מפרק

שמצבע את התשלום לנושים, וממש את הנכסים.

## 8. פתרון

דרך א' – ניתן ליטול מדירקטוריון את האחריות לעניין מסוים במצב כזה לא צריך בית משפט – הכל מרצון והסכמה

לזמן מסוים

דרך ב' – הם יכולים לפטר את הדירקטוריון ולמנות אחד חדש.

**במצב זה צריך לשאול אם החברה יכולה לפרוע את**

**חובותיה?**

סעיף 1345

אישור בדיעבד לפעולה בחריגה ממטרות חברה לתועלת

הציבור יינתן על ידי אסיפת בעלי המניות בכפוף לאישור בית

משפט

אם כן – הדירקטוריון מצהיר על "כושר פרעון" תוך שנה

אם לא – אם אין הצהרה מניחים שלחברה אין כסף לשלם ואז

לנושים יש אפשרות להשתלט על הפירוק (המפרק יהיה מטעם

הנושים והוא יהיה אחראי מטעמם על הפירוק ותשלום החובות)

– יש במצב זה אפשרות של הנושים להשאיר את הפירוק בידי

בעלי המניות.

## פירוק חברה

1. פירוק זמני - מינוי מפרק זמני – המצב לא ישתנה עד

לפירוק החברה(פירוק זמני הוא הצעד

הכי חמור).

2. צו מניעה – הגבלות על החברה בפעילות מסוימת, זהו סעד מתון יותר

3. סעד רישום נכסים – הסעד הכי קל, לתת למבקש הפירוק אפשרות להיכנס לחברה

ולרשום את כל נכסיה. יש לכך 2

1. מונע הברחת נכסים

2. עוזר לבית המשפט בתוך

הפירוק – אם כל הנכסים רשומים

ניתן לדעת האם החברה יכולה

לעמוד בחובותיה או לא.

שלב ב – אם הכנר דוחה את הפירוק – מתעלמים מהבקשה,

אם הוא לא דוחה אז נפתח מועד של שישה חודשים שבו כל הנושים יכולים לפתוח בתביעות.

שלב ג – גיבוש המצב.

יש מפרק זמני שהוא הכנר (זה לא המפרק הזמני שהיה בשלב

הביניים) אוספים את כל הנכסים ואחרי שישה חודשים

מכנסים אסיפת נושים אשר דנה מי יהיה המפרק הקבוע.

שלב ד – מגישים בקשה לבית המשפט על מפרק קבוע

שלב ה – ממשיכים נכסים, מבצעים את כל הפעולות הנחוצות

שלב ו – חלוקת הכספים בין הנושים וניתן להכריז על חיסול

### איך מחלקים את הנכסים בידי הנושים?

עקרון השוויון – כל נושה יקבל את החלק היחסי שלו מכלל הכסף המחולק

עקרון העדפה המוחלטת – לא בהכרח כל הנושים באותה רמת

עדיפות ולכן הכלל של עקרון זה הוא על קבוצות של נושים. כל

עוד הנושה העדיף לא מקבל את כל החוב, הנושה הפחות

עדיף לא מקבל שקל.

### סדר העדיפויות בין הנושים בידי חברות

1. בעל זכות העיכבון – אדם שמחזיק פיזית ומעקב את הנכס

של החברה. באילו מצבים זה קורה?

לדוגמה עיכבון של קבלן – הקבלן מחזיק את הנכס אצלו (או

מוסכניק שמחזיק את הרכב)

## **ב. פרוק בפיקוח בית משפט**

זהו פירוק מרצון אשר מבקשים שבית המשפט יפקח עליהם כי יש איזשהו סכסוך (דוגמא לא סומכים על המפרק) – דרך זה כמעט ולא קיימת.

## **ג. פירוק בידי ביה"מש**

ניתן תמיד להגיע לכך אם מתקיימים התנאים לפירוק.

ההנחה היא שלא היה מספיק כסף לשלם לנושים – ומבקשים יתרונות:

שבית המשפט יהיה זה שיביא את החברה לחיסולה. בית

המשפט נעזר בגורם נוסף – הכנ"ר – כונס נכסים רשמי

הכנ"ר – כונס נכסים רשמי – זהו תאגיד במשרד המשפטים

אשר מטרתו לעזור לבית המשפט. הכנר הוא הזרוע הביצועית

של בית המשפט בקשר לפירוק חברות. (פיקוח על מפרקים, לדאוג שיגישו דוחות).

כאמור, הכנר הוא יועץ לבית המשפט ותמיד צריך לשמוע בקולו, הוא אחראי להכין את החברה

לחיסול.

הכנר במקרה שאין כסף יהיה גם המפרק.

## **חברה שקיבלה צו פירוק**

1. כל ההליכים המשפטיים בעד ונגד החברה בטלים! כל

תביעה שתבעו את החברה מועברת למפרק

2. כל סמכויות החברה – בטלות!! המפרק נהיה כל הארגונים

(בעלי המניות דירקטוריון ומנכ"ל)

3. כל עיקול ותהליך הוצאה לפועל – בטלים

4. כשניתן צו פירוק – אוטומטית כל העובדים מפוטרים.

המפרק יכול לבקש מבית המשפט שיתיר לו להמשיך להעסיק

עובדים בכדי שיהיה ניתן למכור את החברה לצד ג' כשהיא

פעילה

5. כל העסקאות בטלות!

## **הליך הפירוק**

שלב א – הגשת בקשת הפירוק

לפני הגשת הבקשה צריך לעבור דרך הכנר – צריך את

החתימה שלו

שלב ב ביניים – לפעמים אדם מגיש הגשת פירוק והוא מאוד

מפחד מכיוון שאם הנושים יבינו שאין כסף לחברה, יבואו

הנושים ויבזזו את נכסי החברה. ולכן ניתן לבקש צו זמני

שמטרתו שהמצב לא ישתנה עד לפירוק החברה.

סייגים של סעדים זמנים



2. שעבוד לטובת רשות מס על מה שקשור בקרקע – מס על קרקע. זה חייב להיות על הקרקע עצמו.
3. שעבוד ספציפי – רלוונטי לכל הנכסים – אם החברה שעבדה נכס בכדי לקבל ערבויות – סדר קבלת הכסף הוא לפי ביום מועד ההפרה, השעבוד תוסף את המלאי ביום נתון. תאריכים.
4. חובות בדין קדימה - חובות שעל פניו היו אמורים להיות רגילים אך המחוקק נותן להם העדפה. יש מדרג – בתוך הקבוצה יש סדר – לפי סעיף 354
- א. חוב לעובדים על פי השכר הממוצע במשק – עד 10,000 ש"ח. (אם אדם עובד בהיי – טק ומקבל 400,000 שח בחודש יקבל 10,000 שח וכל השאר יקבל עם יתר הנושים)
- ב. ניכויים בשכר העודפים – החוב לרשות המיסים
- ג. המועדפים יקבלו שווה בשווה –
1. משכיר נכס לחברה על חוש של שנה אחרונה
2. חוב של שנה לרשות המיסים – כל שנה שהם בוחרים
3. חוב לרשות מקומית של אותה שנה
- ד. הוצאות פירוק.
5. שעבוד צף – (שוטף) יש המון חברון שיש להם המון נכסים אשר לא מתאימים לשעבוד קבוע לדוגמא בקבוקי קולה של
- חברת קוקה קולה, כל מה שקשור לשעבוד שוטף – נכסים מתחלפים. הרעיון הוא שכל עוד הפעילות של החברה היא שוטפת, השעבוד צף מלמעלה (אין שעבוד על נכס ספציפי) יש אפשרות להוסיף תנאי שאי אפשר לשעבד שיעבוד קבוע לאחר שעבוד צף, זה מגדיל את היכולת של החברה לעשות שעבודים קבועים. אם זה נכס קבוע חדש – ניתן לעשות שיעבוד קבוע.
6. נושים לא מובטחים – נושים שאין להם שום בטחון
7. נושים נדחים – אם יש עילה להרמת מסך

### **הבראת חברות**

הליך של הסדר האישיות המשפטית ממשיכה לפעול אך עושים שינוי בהחלטות היסוד שלה. אם 75% מבעלי הזכויות תומכים בהסדר ותומכים לשנות את התקנון (דוגמא להסדר של חוב הוא להנפיק אג"ח או מניות). היתרון בדרך זו היא שבית המשפט יכול לסטות מהנוקשות של העדיפות המוחלטת.